

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina :

Pogoji za uspevanje jarega žita. — Proč z njivskim plevlom! — Važnost rezanja svinj. — Reja štajerskih kokoši. — Poskusi z „arsokolom“ proti raznim škodljivcem. — Lepi uspehi z zložbo zemljišč. — Kako gospodariti? — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Dopisi. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Vestnik društva kmet. strokovnjakov za Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Pogoji za uspevanje jarega žita.

Inž. Sadar, Maribor.

Pred spomladansko setvijo premislimo še enkrat najvažnejše pogoje za uspevanje jarega žita! Ti pogoji so:

1. **Temeljito zrahljana in razkrojena zemlja**, ki jo v prvi vrsti povzroči jesensko globoko oranje, ki odpira rastlinski živež, zadržuje vlago v zemlji in omogoča zgodnejšo setev. Spomladi orjemo le rastlinam, ki žele zelo rahlo zemljo, ali le zemljo, ki jo je moča preveč zaprati. Navadno bo pa dovolj, da jesensko brazdo spomladi zrahljamo s kultivatorjem ali težko brano.

2. **Krepka zemlja**. Zemlja mora biti pri „stari moči“ ali smo jo pa morali gnojiti pred ali ob setvi. Spomladi trosimo lahko skoraj vsa umetna gnojila, če jih trosimo dosti zgodaj.

3. Prvovrstno seme.

4. **Pravilna razdelitev semen**. Razdeliti ga moramo namreč kar najenakomerneje, da dobi vsaka rastlina zadosti prostora za rast. Če stoje rastline pregosto, ne postanejo tako krepke. Enakomerno pa moremo sejati le s sejalnico (sejalnim strojem). Če sejemo na široko, gre delo le ob mirnem vremenu dobro od rok, za vetrovnega dne pa sploh ne moremo sejati. Tudi v zemljo ne spravimo semen enakomerno, kajti nekaj semen ostane na vrhu zemlje, en del ga spravimo v pravo globino, en del ga pade pregloboko, kjer sploh ne kali ali pa slabo in ne pride na dan.

Nasprotno pa spravi sejalnica vse seme enako globoko, tako da lahko kali vse kaljivo seme; s tem prištedimo do 30% semen, kar znaša težke milijone v vsej državi. Kaljenje je v zemlji odvisno od

delovanja toplote, vlage in zraka. To delovanje je enakomerno le tedaj, kadar leži seme enako globoko; takrat seme istočasno odžene, se enakomerno razvija, istočasno zori in da izenačeno klasje in zrnje. Dobro odganjanje pomeni pol žetve.

Sejalnica seje rastline v enako oddaljene vrste. Če smo sejali na široko, je lahko padlo več zrn približno skupaj, kjer se rastline pozneje stiskajo ter si kradejo svetlobo, zrak, vodo in živež. V vrste sejane rastline dobivajo več svetlobe, stanice bilkinih kolenc se utrdijo, žito ne poleže tako hitro, je bolj zdravo in odporno, obilneje rodi, zrnje je debelejšje, toča ne napravi toliko škode, posebno če pada v smeri vrst.

5. **Prava množina semen**. Nihče ni še obogatel, če je skoparil pri semenu. Če premalo sejemo, stoje rastline prerediti in ne morejo izrabiti vsega prostora. Le tedaj dobimo popolen pridelek v tem slučaju, če bi vzkalilo vsako zrnje, če bi se vsaka rastlina obdržala in močno obrasla. Navadno pa premočna obraščanja ni koristna, kajti številne stranske bilke razvijajo le slabotne klase in stranski poganjki slabijo razvoj krepkih bilk. Napačna bi pa tudi bila pregosta setev. Najboljše pridelke daje srednja množina semen.

6. **Pravi čas setve**. Če sejemo prezgodaj, torej ne čakamo, da bi se zemlja dovolj segrela, nam seme dolgo časa ne izkali, in ga plevel rad prehiti. Na težki zemlji, ki se počasi segreje, moramo nekaj dalje počakati kakor na lahki zemlji, ki se ogreje hitro in ki kmalu izgubi zimsko vlago, katero pa moramo temeljito izrabiti. Na lahki zemlji moramo pričeti čimprej s spomladanskim obdelovanjem zemlje. Navadno predolgo čakamo z brananjem. Pobranana ali prevlečena njiva se izredno hitro ošuši, na to delu-

jeta zrak in toplota. Zato pa lahko kmalo sejemo. Semena ne smemo zamazati v zemljo. To bi kvečjemu prenesel oves. Seme najlepše kali na jeseni zorani zemlji, obdelani spomladi z vlačo, brano in valjarjem. Splošno velja: **čimprej lahko sejemo oziraje se na krajevne in vremenske razmere, tem dalje časa lahko rastlina raste in se razvija in tem večja je žetev.**

Proč z njivskim plevelom!

(Konec.)

4. Setev neočiščenega semena.

Še vedno je veliko kmetovalcev, ki si ne vzamejo truda, da bi skrbeli za čisto seme. Temu vzrok je bolj malobrižnost kakor pa nevednost. Najpogostejše se s čiščenjem odlaša, ko pa pride čas setve, sejemo neočiščeno seme. To se rado ponavlja leto za leto, njive so zaraditega čimdalje bolj plevelne, pridelki pa vedno slabjši. Skrben kmetovalec očisti seme za jesensko setev takoj po mlatvi, za pomladno pa tekom zime do prve spomladi, in ne odlaša na zadnji trenutek. S čiščenjem semena ne odstranimo samo plevela, ampak potrebujemo tudi manj semena, ker odstranimo kar je malo vrednega in sejemo samo dobra in močna zrna; pridelek je zato večji in čistejši. Čiščenje žita je danes olajšano, ker imamo skoraj povsod trijerje; kjer jih še ni, jih je nujno nabaviti. Kmetijska družba ima v zalogi prvovrstne trijerje. Veliki župan daje k nabavi trijerjev tudi nekaj podpore. Premalo paznje se posveča tudi snetjavosti žita. Snetjavost napravi v nekaterih krajih mnogo škode. Ako sejemo snetjavo žito, se ta bolezen od leta do leta bolj širi in pridelke močno zmanjšuje.

Napredni kmetovalci skrbijo, da na očiščenem žitu uničijo tudi morebitne kali snetjavosti, in sicer s tem, da žito pred setvijo apnijo ali namakajo v raztopini modre galice ali je pa obdelujejo s kakim drugim učinkovitim kemičnim sredstvom n. pr. formalinom ali uspulunom; slednje sredstvo je podpisani sam preizkušal kot zelo učinkovito sredstvo; dobi se pri Kmetijski družbi. **Princip vsakega kmetovalca bodi: sejati samo temeljito očiščeno seme, ki je pred setvijo tudi razkuženo zaradi nevarne snetjavosti.**

5. Po plevelu in škodljivih bakterijah okužen gnoj.

Največ plevela spravimo na njive z gnojem, in sicer na sledeče načine:

a) s krmljenjem plevela.

Vsled priznane kmečke varčnosti, pokladajo plevel pogosto živini, ostanek gre pa v gnoj. Kakor znano, plevel tudi v sili zori in hitro; na ta način pride seme pri krmljenju v gnoj in od tam navadno še isto leto na njivo. Nekatera semena zdržijo celo živalsko prebavo in pridejo tem potom na njivo.

Plevela torej ni krmiti, ne samo zaradi razmnoževanja njegovega, marveč tudi zaradi zdravja živine. Plevel se polaga navadno sparjen, kar povzroča bolezni na prebavilih in lahko tudi nesreče.

Umen kmetovalec bode plevel spravil na kompost, tam je zanj edino pravo mesto.

b) z nastiljanjem s senenim drobom, plevami in dr.

Večkrat se pripeti, da vsled pomanjkanja nastilja uporabljajo tudi seneni drob, pleve itd. To da sicer dober gnoj, ki upije veliko gnojnice. Ali tam je tudi dosti plevela. Znanstveno je dokazano, da je v senenem drobju 10 do 25% raznovrstnega plevela. En kilogram drži tisoče in tisoče drobnih plevelnih zrn, posebno škrobotca (vošč, lošč), zlatice (samojeja), ščavja, trpotca itd.

Isto velja za drob, ki se dnevno odstranjuje iz jasel, za prah, ki odpada pri mlatvi, čiščenju žita, itd. Na ta način moremo okužiti gnoj z neštevilnimi plevelnimi semeni.

Umen kmetovalec bo skrbno pazil na to, da spravi te neuporabne odpadke na kompost ne pa na gnojišče.

c) z odlaganjem gospodarskih odpadkov na gnojišče.

Večina kmetovalcev nima komposta, ampak meče vse raznovrstne gospodarske odpadke na gnojišče n. pr. smeti, gnul krompir in gnulo korenstvo, krompirjevko itd. Na ta način se gnoj okuži ne le s plevelom, ampak tudi z različnimi rastlinstvu kvarnimi bakterijami.

Te bakterije pridejo z gnojem na krompirjevo njivo in dobijo tam zopet godna tla za svoje uničevalno delo; tam povzročajo krompirjeve bolezni n. pr. peronosporo, črnavost in gnilobo. Te bolezni so v zadnjem letu bile silno razširjene ter so ponekod uničile nad polovico krompirjevega pridelka. Bolne krompirjevke in ne krmiti, ne z njo nastiljati, pač pa jo je pobrati in spraviti na kompost. **V gnoj spada samo zdrava stelja in živalski odpadki in nič drugega.** Preudaren kmetovalec bo rajše skrbno pazil, da ne bo gnoja brez potrebe okuževal, pač pa bo skušal, da ga dobi čim več in čim boljšega, ker ve, da s tem zmanjša stroške obdelovanja, poveča pa dohodke v gospodarstvu.

Vse zgoraj označene odpadke bo skrben gospodar spravil na kompost, kjer naj se dobro predelajo in zgodé v izvrsten travniški gnoj.

Kakor je razvidno, je velika razlika med delom in ravnanjem po naprednih in po naših krajih. Razumen kmetovalec bo ravnal po navedenih navodilih, ker ve, da se mu bo ves trud dobro poplačal z boljšimi pridelki in z manjšimi stroški za plevel.

Kmetovalci! Napravite že enkrat potrebne kompostne kupe za zbiranje raznih gospodarskih odpadkov. S tem zmanjšate nevarnost za okuženje gnoja in za plevelnost svojih njiv, po drugi strani pa pridelate izvrsten gnoj za svoje travnike. **Boj plevelu! Kdor seje plevel, ta tudi žanje plevel!**

Hladnik, drž. ekonom.

Važnost rezanja svinj.

V Sloveniji, posebno na Štajerskem, se je že skoro popolnoma opustilo rezanje svinj. Še do izbruha svetovne vojne so hodili okrog po vaseh ljudje, ki so se s tem pečali; baje so bili s Solnograškega. Zelo veliko svinj so rezali posebno v Savinjski dolini. Po pripovedovanju ljudi se jim je to delo povsod dobro obneslo, akoravno niso bili akademsko naobraženi in niso imeli nobene živino-zdravniške diplome. Po mojem prihodu v Savinjsko

dolino sem čul pripovedovati, da so nekaj dajali sploh prasiče rezati. Po vojni se je pa to delo popolnoma opustilo.

Začel sem zaradi tega to delo zopet vpeljavati in ljudje, ki so poznali rezanje s Solnograškega in videli uspeh te operacije, so bili navdušeni za zopetno vpeljavo. Rezal sem to poletje okrog petdeset prasic v splošno zadovoljnost gospodarjev.

Zakaj se pa priporoča rezanje svinj? Zato, da se svinje ne bučejo (pojačo) in da se vsled tega bolj redijo in rajše pitajo, ker so bolj mirne in ješče.

Rezane prasice veliko rajše žro kot nerezane in imajo pri klanju tudi veliko več masti oziroma mesa. Rezane prasice so pri klanju 50—70 kg težje kakor nerezane pri sicer enaki klaji. Rezatev sama na sebi, ki jo je izvršiti na strani v lakotnici, ni nevarna, treba pa previdnosti glede poznejšega hranjenja. En dan pred rezatvijo je bolje, da nič ne pokladamo, pet dni po operaciji je svinjo po malem hraniti. Paziti je tudi na čistoto svinjaka in na sveži zrak.

Za malega kmeta je rezanje svinj velike važnosti, ker ima od takih svinj veliko več mesa in masti. Upajmo, da se bodo tudi drugod v Sloveniji poprijeli tega. Za rezanje svinj najbolj prikladna doba je čas od aprila do oktobra. Najboljša starost za operacijo je pa od treh do šestih mesecev. Tudi stare prasice, ki so odstavile mladiče, so prikladne za rezatev. **Vetr. J. H. Nardin, Sv. Peter v S. d.**

Reja štajerskih kokoši.*)

Poskusi z različnimi kokoškimi pasmami zadnjih 20 let se niso nikjer obnesli, niso zadovoljile ameriške plimetke, ne vijandotke in tudi italijanske jerebičarice niso za naše kraje. Čemu tudi iskati tujih plemen, ko imamo sami starogrudno kokoš, ki je znana in cenjena celo na Angleškem! Naše domače štajersko-zagorsko pleme je utrjena, zdrava in rodovitna žival, nje jajca in meso je prvovrstno, treba nam je samo skrbno izbirati najboljše kokoši, in le jajca teh uporabljati za valjenje.

Štajerska kokoš je rdečkaste, jerebičaste ali tudi pšenične barve (tudi bele so, toda redke) srednje velikosti, rožnatordečih nog (ne rumenili) s tremi krempljci, belih ušes; petelin ima le eno rožo, včasih majhen začetek čopa, močno razvita bela ušesa, zastavna prsa, in krepko razvit rep, z lepimi, zeleno-kovinasto se izpreminjajočimi peresi. Nasproti italijankam je štajerska kokoš mnogo zastavnejša, težja, bolj rdečkaste barve, ter ima manjši greben; razen tega imajo italjanke tudi rumene noge. To štajersko pleme namreč je že sto in stoletja v naših krajih udomačeno, privajeno podnebju in skromno tako glede hrane kakor glede negovanja.

Da je ta kokoš izgubila sčasoma svoj prvotni pasemski značaj, je krivo križanje z različnimi vsiljivci, ter degeneracija (izrodba) vsled krvnega sorodstva. Gospodinje pač malokje pazijo na to, da bi ne imele na dvorišču petelina, brata med sestrmi. Tako krvoskrustvo ima kakor povsod tudi tukaj zle posledice: kokoši degenerirajo v velikosti, v razvoju telesa, v lepi jasni barvi, čistoti nog (kokoši s kosmatimi nogami ne veljajo za plemenske živali), osobito pa v pomanjkljivem nesenju. Odtod mnogo

tožb, da kokoši slabo nesejo! Ako hočemo doseči dobre jajčarice, izbirajmo za pleme le jajca **dobrih jajčaric**, ki so tudi pozimi nesle ter sploh dosegle najvišje število jajc v letu. Za pleme ne veljajo jajca premladih, pa tudi ne prestarjih kokoši. Ko bi naše gospodinje posvečale **izbiri jajc** tako pažnjo, kot na primer izbiri koruze za seme, bi dosegle čisto drugačne uspehe. Tako pa jemljejo navadno jajca kar povprek od vseh kokoši, pridnih in lenih ter jih vlagajo v gnezdo. To ni pravilno; kajti naravni ptičji nagon sili na pomlad sleherni, še tako zanikrno kokoš, da znese nekaj jajc, da bi si zagotovila svoj zarod. Ko pa je temu zadostila, pa preneha za dolgo dobo. Ali se potem čudite, da imate slabe jajčarice, ki vam v nobenem slučaju ne povrnejo krme? Slaba izbira jajc in krvno sorodstvo sta dve kardinalni napaki naše kurjereje.

Kadar izbiramo jajca, vzemimo najraje srednje-debela; iz debelih jajc zrastejo res večje kokoši, vendar velike živali ne nesejo rade, predrobna jajca pa dajo preneznatne kokoške.

Jako važna je čistota jajc! Najbolje je, da vsako nesnažno jajce umijemo z cunjjo, namočeno v mlačno vodo, kajti umazana, ponemljena jajca imajo v lupini zadelane luknjice in pišče se kasneje v jajcu zaradi tega lahko zaduši; to je storiti tudi v slučaju, da je koklja, valeč na gnezdu, iste onesnažila. Koliko piščet ostane zadušenih v jajcih samo zaradi te naše zanikrnosti!

Pridna štajerska kokoš znese povprečno na leto 120—140 jajc; s skrbnim odbiranjem (selekcijo) pa so vzgajali tudi kokoši, ki so znesle do 180 jajc na leto. To je vsekakor uspeh, s katerim se ne more ponasati kmalu kaka druga pasma! Take uspehe sta dosegla med drugimi gg. inž. Venko v Rušah in baron Twickel v Mariboru. Taki rejci — imajo seveda kontrolna zaklopna gnezda — so pridobili naši kokoši velik in upravičen sloves. **Jos. Gosak.**

Poskusi z „arsokolom“ proti različnim škodljivcem.

Lani so napravili na Štajerskem več poskusov z arsokolom, in sicer na kmetijski šoli v St. Jurju, na poskusni in ogledni stanici v Mariboru in v državni trtnici in drevesnici v Pekrah.

Na kmetijski šoli v St. Jurju so škropili jabolčno sorto „ananas“ proti jabolčnemu zavijaču (Carpocapsa pomonella), ki povzroča črvivost jabolk. Za poskuse so vzeli po tri grme (drevesa) jablane, po dva grma so poškopili, tretji je ostal neškropjen. Dva grma so samo enkrat poškopili, in sicer z raztopino 1 : 400 (100 gr na 40 l vode), druga dva grma so poškopili pa po trikrat, in sicer 2., 12. in 22. junija z raztopino 1 : 350 (100 gr na 35 l vode). Končni uspeh je bil sledeč:

Na **prvem** drevescu je od prvotno nastavljenih, točno naštetih 676 jabolk odpadlo med letom 147 jabolok, tako da jih je ostalo nazadnje 529. Od teh je bilo 56 piškavih in 473 zdravih. Piškavost ali črvivost je znašala v odstotkih **10.5%**.

Na **drugem** drevescu je bilo nastavljenih 583 jabolok. Dozorelo je 456 jabolok in od teh je bilo 72 piškavih in 384 pa popolnoma zdravih. Črvivost je znašala v tem primeru **15.5%**.

*) Iz predavanja živinor. ref. M. Zupanca na Teharjih.

Na tretjem neškropljenem drevesu je bilo od 576 nastavljenih sadov nazadnje 347 dobrih in 78 pa piškavih, tedaj v odstotkih 18,3% piškavih.

Drugi poskus so napravili s trikratnim škropljenjem na dveh drevescih, dočim je ostalo tretje neškropljeno. Pri škropljenih dveh drevescih je bilo nazadnje — na kratko povedano — 6% in 6,4% jabolk piškavih in pri neškropljenem pa 22,6% piškavih.

Iz teh poskusov lahko povzamemo, da je arso-kol učinkovito sredstvo proti črvičnosti jabolk zlasti v tem primeru, če drevje po trikrat škropimo. Pri enkratnem škropljenju je bilo med prvim in tretjim (neškropljenim) drevescem za blizu 8% razlike v piškavosti, pri drugem poskusu s trikratnim škropljenjem pa za 16%, tako da je bila črvičnost še enkrat manjša.

Na posestvu g. Peitler-ja niso pokazali poskusi, ki so se priredili po poskusni in ogledni stanici v Mariboru, nobenega pravega uspeha, tako da ni mogoče izreči kake sodbe.

V drž. drevnici v Pekrah se je napravil poskus z arso-kolom dne 17. julija proti krvavim in listnim ušem. Učinek je bil zadovoljiv. Ponovno škropljenje po 10 dneh je pokončalo vse listne uši. —r—

Lepi uspehi z zložbo zemljišč.

Pri nas je mnogo zemljiščnih leg s številnimi razkosanimi njivskimi parcelami, ki bi se dale z najboljšim uspehom zložiti. Koliko več bi se lahko v vsakem pogledu dobrega doseglo, ako bi se vse te sem in tja ležeče njive spravile skupaj, tako da bi

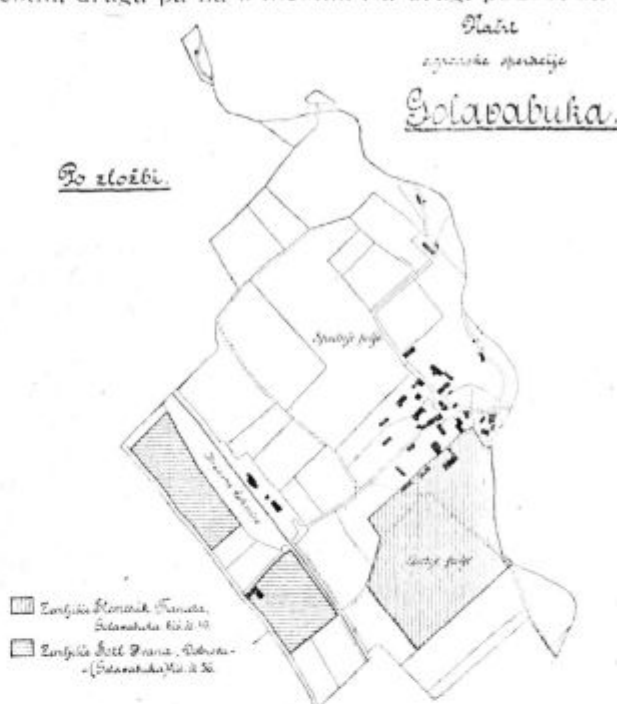

Pod. 12. Vas Golavabuka s svojimi njivami pred zložbo.

ležale vse skupaj na enem mestu ali pa na dveh! Posebno tam, kjer imamo ravne lege z enako zemljo, bi se dalo doseči najlepše uspehe z zlaganjem zemljišč.

Danes prinašamo dve podobi, ki nam predstavljata njive, pripadajoče k vasi Golavabuka, ki leži blizu Slovenjgradca. Na prvi podobi št. 12, vidimo

razkosano polje pred zložbo. Z različno razčrtanimi parcelami sta označeni posestvi dveh ondotnih gospodarjev, namreč Franceta Slemenika in Ivane Sotl. Prvi je imel svoje njive pred zložbo na 7 različnih mestih, druga pa na 6 mestih. Na drugi podobi št. 13.

Pod. 13. Vas Golavabuka s svojimi njivami po izvršeni zložbi.

pa vidimo zložene njive prvega posestnika vse skupaj na enem mestu, druge posestnice pa na dveh mestih in blizu doma.

Uspeh te zložbe, ki se je zvršila po uradu za agrarne operacije v Sloveniji pred osmimi leti, je tako ugoden in lep, da se je sosednja Turniška vas tudi odločila svoje razkosano ležeče njive zložiti, kakor je to storila vas Golavabuka. S tem je vse povedano. Ako bi bilo pri nas manj starokopitnosti in manj razdiračev, bi se spričo vseh prednosti, ki jih nudijo take gospodarske izboljšave, naše občine in vaši po ugodnih legah lahko trgale za tako uređitev zemljišč! Danes se pa nasprotuje tem velevažnim novodobnim izboljšavam naših raztrganih kmetij.

—r—

Kako gospodariš?

(Dalje.)

Dohodki, stroški in dobiček.

Temeljna načela, ki nas morajo voditi pri izračunavanju čistega dohodka, lahko posnamemo iz sledečega primera:

Nekdo ima n. pr. 20.000 dinarjev gotovine in kupi za ta denar 2 ha njiv. Če bi bil vložil 20 tisoč dinarjev v hranilnico, bi vsako leto dobil od tega kapitala obresti. Tudi njivsko zemljišče je kapital, ki nam mora prinašati obresti. Ker je zemljišče razmeroma jako varen (neuničljiv) kapital in se za najvarnejšo glavnico jemljejo najnižje obresti, smo lahko zadovoljni, če dobimo v današnjih razmerah po 4% obresti od vrednosti (cene), ki jo imajo naša zemljišča.

Če hočemo, da nam zemlja prinaša obresti, moramo pa seveda imeti na razpolago tudi potrebne

zgradbe (stavbe), orodje, živino, gnoj, denar za delavce, seme itd. in tudi ta kapital (obratni kapital) se mora tekom časa primerno obrestovati. Kapital, katerega uporabna vrednost se tekom let zmanjšuje (stavbe, stroji, orodje, konji itd.), se mora tudi amortizirati, t. j. vsako leto moramo najti v dohodkih svoje kmetije tudi denar, potreben za kritje vrednostnih izgub na inventarju; razen tega moramo iz vsakoletnih dohodkov pokrivati izdatke za neobhodno potrebna popravila orodja, stavb itd. (vzdrževalni stroški).

Ako sam s svojo družino delaš na svojem posestvu, moraš za sebe in za vsakega delavca (člana družine) primerno plačo vračunati kot stroške kmetije, a pridelke, katere jemlješ za sebe in družino ter najemnine za stanovanje moraš po primerni ceni všteti kot dohodke kmetije. Na kmetijo odpadajoči davki in tudi nabava za napredno gospodarstvo potrebnega strokovnega berila, zavarovalnina stavb in pridelkov itd. spada v stroške kmetije. Samoposebi se pa razume, da izdatkov, ki jih ne zahteva obrat kmetije, ne smemo naprtiti v njeno breme; če je n. pr. gospodar kmetije obenem tudi gostilničar, mora stroške in dohodke, ki pripadajo gostilniškemu obratu, beležiti posebej.

Vsak pridelovalec (producent) in torej tudi kmetovalec mora na temelju knjigovodskih podatkov izračunati in vedeti, koliko znašajo produkcijski (pridelovalni) stroški pridelkov, katere namerava prodati. Tudi kmet mora poznati tisto najmanjšo ceno, katero mora in sme zahtevati za svoje pridelke.

Kako se mi izplača pridelovanje krompirja?

Za zgled, kako se izračunavajo stroški in dohodki kmetijskega pridelovanja, bomo sedaj izračunali, koliko dobička nam vrže pridelek z 1 hektarja njive, posajene n. pr. s krompirjem. Recimo, da smo preorali za krompir novišče, kjer je dosedanja travniška ruša opešala; na novini, primerno zagnojeno, smemo pričakovati dobre pridelke. Stroški in dohodki so računani po povprečnih cenah v l. 1925, ter bi bili sledeči:

A. Pridelek (kosmati dohodki):

150 q krompirja à 75 Din 11.250 Din

B. Stroški pridelovanja:

600 q hlevskega gnoja, dovoz in trošenje: 6000 Din.
Gnoj učinkuje še drugo in tretje leto ter odpade na prvo leto (krompir) okrog 1/2 učinka in stroškov, torej 3.000 ..
Oranje novišča (1 plitvo, 1 globoko) 450 ..
2 krat branje 120 ..
Seme, 25 q à 100 Din 2.500 ..
Jarkanje in saditev 200 ..
Branje 50 ..
Okopavanje (z okopavalnikom in ročno) 260 ..
2 krat osipovanje 140 ..
Izoravanje, pobiranje krompirja, odvoz in spravlanje v klet 600 ..
15% izgube pri prezimljevanju krompirja v shrambi, delež na davkih in običih upravnih stroških, 6% obrestovanje vsega obratnega kapitala 2.200 ..

9.520 Din

C. Čisti donos 1 ha krompirja, čista zemljiška renta (obresti zemljišča) znaša torej v našem slučaju $11.250 - 9.520 = 1.730$ Din.

Navedene postavke odgovarjajo pridelkom in stroškom na večji kmetiji, ki dobičkanosno gospodari. Morda se bo kdo oglasil: „Saj meni ni treba kupovati gnoja, delam s svojo živino in z domačimi ljudmi in je vse to takorekoč zastoj!“ Takorekoč! Ali v resnici tudi hlevskega gnoja ne dobiš kar zastoj. Mnogi posestniki dobivajo baš gnoj kot glavni užitek od svoje živine: marsikod bo cena 100 Din za 1 voz (10 q) hlevskega gnoja še prenizka.

Tudi oranje in druga dela z vprežno živino, zlasti s konji, stanejo denar. 1 par težjih konj velja danes okrog 10.000 dinarjev. Ako računaš pri konju poleg krme in oskrbovanja (podkovanja) tudi amortizacijo in obresti, potem te stane 1 delovni dan enega konja, ki je zaposlen vsaj 280 dni v letu, približno toliko, kakor dnevno 1 hlapec (okrog 25 Din na dan). 1 dan vprežnega dela z 2 konjema in 1 hlapcem te stane danes v lastni režiiji 70—100 dinarjev. Delo z volmi je cenejše. (Konec prihodnjč.)

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 9. Kako očistim gozdne parcele leščevja in trnja? (A. J. v R.)

Odgovor: Da očistite svoje parcele leščevja in trnja, postopajte sledeče: Takoj sedaj pomlad, ko leščeve in trnje ozeleni, posekajte vse pri tleh. Ko zopet nanovo požene je treba to delo ponoviti. S tem boste v dveh letih korenine leščevja in trnja tako oslabele, da ne bodo zmožne nanovo poganjati. — Listno zelenilo namreč stvarja hrano za rastlino. Ako torej dosledno odstranjujemo listje, je kmalu vsa hrana v rastlini izčrpana in konec je njenega življenja. T.

Vprašanje 10. Moji prasiči so dobili uši, ki jih nikakor ne morem odpraviti. Kako odpravim uši pri prasičih? (I. H. v T.)

Odgovor: Navadno nalezejo prasiči uši, če pridejo skupaj z drugimi ušivimi živalmi, razmnožijo se pa uši, če se jih drži v nesnagi in blatu. Proti ušem imamo mnogo sredstev, ki so vsa več ali manj dobra. Za prasiče se je izkazala tobakova voda, oziroma tobakov izvleček kot najboljšo sredstvo. Tobakova voda se napravi s kuhanjem tobaka. Tobakov izvleček pa moramo razredčiti z vodo. Na liter vode vzamemo do štiri žlice tobakovega izvlečka. S to tobakovo vodo izpiramo ušiva mesta. Prasiči imajo največ uši med zadnjimi nogami. Z izpiranjem uničimo uši, gnid pa ne. Iz teh se zopet izvalijo uši, vsled česar moramo po 4—5 dneh ponavljati to zdravljenje in čez nadaljnji teden zopet, dokler ne izginejo vse uši. Opozorjamo pri tem, da je dobro pred mazanjem s tobakovo vodo oprati prasiča s toplo lugovo vodo. Svinjak očistimo in damo vanj samo čisto steljo, ki jo moramo vsak dan menjati. Glavni pogoj za odpravo uši pa je držati največjo snago v svinjaku in pri prasičih. To največ pripomore k odpravi te golazni. L.

Vprašanje 11. Imam dve svinji z mladiči, štiri tedne starimi, ki nočejo žreti. Če jih spustim na prosto, tedaj mi pa žrejo kurjek. Kaj je vzrok, da prasiči žrejo kurjek? (T. B. v B. G.)

Odgovor: Vaše svinje dobivajo nepravilno krmo, v kateri primanjkuje predvsem rudninskih snovi, t. j. fosforovo kislega apna. Vsled tega nastopi slaba prebava, primanjkuje teka in hlastanje po snoveh, ki naj nadomestijo primanjkojoča hranila. Tako nepravilno krmo popravite na ta način, da dodate krmi po eno žličko klajnega apna na glavo in dan; v svinjak v kak kot pa položite kup suhe zemlje, pomešane z lesniti

ogljem. Nadalje spuščajte svinje z mladiči vred vsak dan na prosto na kak travnik, da se poljubno nažrejo zemlje in drugih snovi, ki jih potrebujejo za svojo prebavo. S takim ravnanjem boste kmalu ozdravili svoje prasiče, da bodo lahko pravilno uspevali. **L.**

Vprašanje 12. Na mojem vrtu se je zaredilo zelo veliko bramorjev, ki mi spodjedavajo vso zelenjavo. **Kako uničim bramorja na vrtu?** (F. S. v R.)

Odgovor: Bramor se plodi zelo hitro. Samica zleže v juniju do 200 kakor leča debelih jajčec, iz katerih zlezejo v kratkem času mladi bramorčki, ki ostanejo v gnezdu do pozne jeseni. V oktobru zapuste gnezdo, se razkrope ter prezimijo globoko v zemlji. Ko se spomladi še dvakrat preleve, so popolnoma dorastli. Najhitreje se bramor množi v rahli zemlji in suhih legah. Jako uspešno ga zatiramo s tem, da poiščemo gnezda. Kjer začno rastle v gotovem okrožju veneti, tam ima navadno bramor v primerni globini svoje gnezdo. Z lopato dvignemo zemljo, preiščemo in uničimo zalego. Lovimo ga tudi v primerne lonce, ki jih zagrebemo v zemljo na grede, da je rob lonca nekoliko nižji nego površina zemlje. Bramorji popadajo v lonce in se ne morejo iz njih več izkibacati. Lonce moramo vsak dan pregledati. V novejšem času jih love tudi v posebne cevi, ki so tako napravljene, da imajo na obeh koncih zaklopke, ki se odpirajo na znotraj. Bramor zleze notri, ne more pa več vun. Cevi se postavijo v rove, ki jih je bramor napravil. **L.**

Vprašanje 13. Tekom zime so mi zajci obgrizli več trt, spomladi pa precej grmov fižola. Ker je po lovskem zakonu neupravičencem prepovedano pobijati zajce, se ne morem ubraniti po njih povzročene škode. **Ali smem zahtevati povračilo škode, povzročene po zajcih?** (I. K. v V.)

Odgovor: Vsak posestnik, ki trpi škodo po zajcih, je upravičen od lovskega najemnika zahtevati povračilo povzročene škode. Oškodovanec mora pa svoje tozadevne zahteve naznaniti pri političnem okrajnem oblastvu najpozneje v 14 dneh po tem, ko je zanje izvedel. Na vsak način pa tedaj, ko se da škoda še oceniti. Če se povračila ne zahteva v navedenem roku, oziroma ako se opusti prošnja za cenitev, izgubi pravica do odškodbe svojo moč. Podrobnejša pojasnila o tem dobite v Gospodarskem navodilu števil. 77 „Škoda, povzročena po lovcih in divjačini“, ki ga dobite pri Kmetijski družbi za 3 Din. **L.**

Vprašanje 14. Katere sredstvo bi bilo uspešno proti ikram pri kokoših, na kateri boleznijo močno trpe naše kure? (I. L. v M. pri C.)

Odgovor: Te ikre prihajajo od posebne vrste trakulje, znane pod imenom „lopušnika“ (Hülsenwurm, Taenia echinococcus), ki se prenašajo po odpadkih psa tudi na kokoši in druge živali. Proti taki ikravosti nimamo nobenega drugega sredstva kakor tega, da odstranimo tako okuženega psa in da skrbimo tudi za potrebno snago tistega prostora, kjer se kokoši navadno mudijo. **R.**

Vprašanje 15. Ali naj sejem samo lucerno ali lucerno skupaj s travo? (A. S. v B.)

Odgovor: To se ravna po ondotni zemlji in legi. Če je vaš kraj ugoden za lucerno, kaže najbolj, da sejete samo lucerno, v nasprotnem slučaju pa kaže primešati travo. Med lucerno se dobro sponaša pasja trava, ki je potrebujete za oralo 4 kg. **R.**

Vprašanje 16. V mojem uljnaku sem našel čebele, ki imajo vse satovje s svojim blatom onesnaženo. Nekateri čebelarji mi pravijo, da to ni nevarna in nalezljiva bolezen in da bodo čebele same očistile satovje. V tem panju sta dva roja skupaj in vso zimo so tiščale te čebele vun. **Kaj mi je storiti proti čebelni griži?** (I. L. v N. pri T.)

Odgovor: Vaše čebele so dobile grižo, bodisi, ker so prezimovale na gozdnem ali pa listnem medu, bodisi, ker

so se vznemirjale iz kateregakoli vzroka. Grižavi panji, zlasti tisti, ki imajo satje zelo ponesnaženo, si ponavadi le redkokdaj opomorejo. Če imajo malo živali, je bolje, da jih združite z drugimi panji, matice pa primerno porabite. Še dovolj močnim panjem dajte zvečer pol kg medu, ki ga razredčite s 1/4 l tople vode in pitajte še mlačno razredčeno. Močno s trebežem ponesnaženo satje zamenjajte s čistim. Res si čebele same pomagajo, toda če je preveč nesnage v panju, pa tudi ne morejo delati čudežev. Panjevo dno in stranice ostržite s kosčkom stekla. **A. B.**

Vprašanje 17. Kako naj odpravim trdokožnico (kožni sajevec ali volčič) pri kravi? Krava je mlada, ješča in na videz zdrava, kljub temu je suha in trde kože, ki se reber trdno drži. (A. K. v D. pri B.)

Odgovor: Trdokožnica je navadno posledica slabe telesne presnove, ki ima svoj vzrok v težki prebavi ali v drugih nepravilnostih. Pri slabih živinorejcih se najraje pojavi trdokožnica ob zanikarni reji, slabi krmi in čerji itd. Skrbite za lahko prebavno in tečno krmo, razen tega pa tudi za skrbno nego in snago pri živini s pomočjo ščet in česala, da bo začela koža delati, pa se bo stanje izboljšalo. Kot notranje zdravilo Vam priporočamo svalke, napravljene iz grenke soli (50 gr), kalmeževih korenin ozir. štupe (25 gr) in otrobov, kot vnanje zdravilo pa drganje kože s slamo, potem ko smo kožo poskrpili s kafrovcem. Odrzano kožo je pokriti s kocom (odejo), da se žival spoti. V ostalem pa treba, da imamo vsak dan česalo in ščet v rokah. Živali treba snažiti, da se kožno hlapenje pravilno vrši. Ta odgovor naj velja tudi za razna druga vprašanja o kožnem sajevcu. **R.**

Vprašanje 18. Kako preženem uši pri goveji živini? (A. K. v D. pri B.)

Odgovor: Uši so posledica zanikarne reje in čerje. Glavno sredstvo proti ušem sta ščet in česalo. Če so se uši zaredile, jih je treba preganjati pa s takimi sredstvi kakor pri drugih živalih. (Glej vprašanje zaradi prasičjih uši št. 10.) Poleg tohakovih vode je dobro sredstvo tudi zmes lanenega olja in petroleja ali pa 3 odstotna raztopina lizola. **r**

Vprašanje 19. Kje bi dobil sadike belega trnja? (K. K. v K.)

Odgovor: Če jih nočete sami izgojiti ali pa nakopati v gozdu, jih morate naročiti pri kaki večji gozdni drevesnici. Obrnite se na tvrdko Vrt-Džamonja v Mariboru in, če jih tam ne dobite, pa na tvrdko W. Klenert v Messendorf pri Gradcu. **r**

Vprašanje 20. S čim naj gnojim krmskim bučam? (A. P. v. Sl.)

Odgovor: Buče Vam ne uspevajo, ker jim premalo gnojite. Najlepše buče zrastejo na kompostnem kupu. To Vam bodi migljaj, kako je treba bučam gnojiti. Po tistih mestih, kjer buče sadite, je treba dobro zagnojene zemlje in vrhu tega je treba na teh mestih (kupčkih) še dobro predelanega komposta. Pozneje lahko pomagata tudi z gnojnico. **r**

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Mostah pri Komendi je zborovala dne 27. decembra 1925. Od 39 članov je bilo 33 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je imela podružnica 21.506,65 Din in ravno toliko stroškov, tako da je bilo skupnega prometa 43.013,30 Din. Pri slučajnostih je bil razgovor o izposojevanju in vzdrževanju podružničnega orodja in strojev.

Kmetijska podružnica v Št. Petru pod Sv. Gorami je zborovala 30. decembra 1925. Iz poročila je povzeti, da je bil občni zbor sicer sklepčen, vendar se ima zaradi pičlega števila navzočih sklicati ponovno občni zbor meseca aprila, na katerem se imajo vršiti tudi volitve v odbor. Navzoči udeležniki se dogovore skrbeti za številnejši pristop novih članov.

Kmetijska podružnica v Planini je imela svoj občni zbor dne 31. januarja t. l. Iz poročila povzamemo, da je bila udeležba pičla, ker se člani vse premočno zanimajo za kmetijski napredek. Predloženi računi izkazujejo 579 Din prebitka. V odbor so bili izvoljeni: Jos. Blažon načelnikom, Al. Milavec tajnikom, Fr. Kolar blagajnikom in Jos. Matičič, Iv. Tagel, Fr. Šemerl in Fr. Širca za odbornike. Za delegata je bil voljen Jos. Blažon. Podružnica je sklenila nabaviti si potrebne knjige za računovodstvo in semenski krompir.

Kmetijska podružnica v Ratečah je zborovala 2. februarja. Od 20 članov je bilo navzočih 14. Iz poročila je povzeti edino le uspeh volitev. Načelnikom je bil izvoljen Jož. Kopavnik, za odbornike pa Jak. Kajžar (tajnik in blagajnik), Sebastijan Petrič, Jože Pintbah in Jan. Osvažd. Za delegata je bil voljen načelnik Jože Kopavnik.

Kmetijska podružnica na Bizeljskem je zborovala 28. februarja. Od 61 udov je bilo navzočih 15. Iz blagajniškega poročila je povzeti, da je imela podružnica 4504 Din dohodkov in 4142 Din stroškov, tako da je bilo preostanka 362 Din. V odbor so bili izvoljeni: načelnikom Viktor Premelč in za odbornike dr. Mat. Slavik, Gust. Pečnik, Ant. Škof, Fr. Blažinčič, Avg. Balon in Jož. Škof. Za družbena delegata sta bila izvoljena Viktor Premelč in dr. Mat. Slavik. —

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Gospodinjstva šolskih sester v Šmihelu priredi letos tudi v poletni dobi petmesečni gospodinski tečaj, in sicer v času od 7. aprila do 31. avgusta. Pogoji za sprejem je z uspehom dovršena ljudska šola in starost od 16. do 24. leta. Ostale pogoje se izve pri vodstvu šole v Šmihelu pri Novem mestu.

Tečaj za gospodarske vajence. Gospodarske vajence sprejme državna kmetijska šola na Grmu za dobo od 7. aprila do 31. oktobra t. l. Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesna sposobnost, neoporekljivost ter dovršena ljudska šola. Prednost imajo kmečki sinovi, predvsem oni, ki ostanejo na domačem gospodarstvu. Gospodarski vajenci se uporabljajo za delo v vseh panogah šolskega gospodarstva, zlasti v sadjarstvu in vinarstvu in uživajo tudi teoretičen pouk pri delu, kjer so zaposleni. Zato dobivajo prosto hrano in prosto stanovanje. Gospodarska praksa je izvrstna predpriprava za vstop v šolo s 1. novembrom 1925. Pri sprejemu v šolo imajo vajenci prednost pred drugimi prosilci, in sicer, ako izpolnijo ostale pogoje, na prosta mesta. — Lastnoročno na vso polo pisane s 25 Din kolekovane prošnje s priloženim krstnim listom, domovnico, zadnjim šolskim izpričevalom ter izpričevalom o navedenosti, je poslati do 25. marca 1926. Ravnateljstvu državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Spomladni poučni tečaji se bodo vršili od 22. do 31. marca 1926 v državnih trtnih nasadih ozir. drevesnicah mariborske oblasti, in sicer: 1. v **Pekrah**, pošta Limbuš pri Mariboru; 2. v **Kapeli**, pošta Slatina Radinci in 3. v **Ptuju**; v Pekrah in Kapeli za vinarstvo in sadjarstvo, v Ptuj pa samo za sadjarstvo. Delovni program za tečaje je ta-le: a) pouk o vzgoji ameriških podlog kakor tudi o domačih trtnih vrstah in sadnem drevju; b) izbor in priprava zemljišča za vinograd in sadovnjak; c) priprava materiala za cepljenje trt in sadnega drevja; d) o načinu cepljenja in praktično izvrševanje načinov, po katerih se cepi trta in sadno drevje; e) sajenje trt in sadnega drevja na stalno mesto in negovanje prva leta; f) obrezovanje in vzgoja trt in obrezovanje krone pri sadnem drevju; g) o peronospori, oidiju in zavijaču ter boju zoper nje; h) o zatiranju samorodnih trt (šmarnica itd.) in precepljanju sadnih dreves. — Vsak udeleženec tečaja dobi prosto prenočišče in dnevno 10 Din kot prispevek za prehrano. Razen tega dobe ob koncu tečaja odlični tečajniki nagrade, obstoječe v cepil-

nem orodju. Tečaji so namenjeni v prvi vrsti kmetiskim in vinčarskim mladeničem, pa tudi drugim zanimancem, ki se hočejo udeležiti tečajev na lastne stroške. Kdor se želi katerega navedenih tečajev udeležiti, se mora čimprej, najpozneje pa do 18. marca 1926 ustmeno ali pismeno prijaviti pri upravniku trtnega nasada ali drevesnice, kjer želi tečaj obiskovati. Prijave za udeležbo sprejemajo tudi sreski ekonomski in vinarski in sadjarski nadzorniki v Mariboru. Veliki župan dr. Pirkmajer s. r.

Kmetijski tečaji pri nas in drugod. Kakor smo čitali v 3. številki „Kmetovalca“ z dne 15. februarja 1926. — in tudi v drugih časopisih — je nameravala kmetijska šola na Grmu meseca januarja t. l. prirediti tridnevni tečaj za praktične gospodarje, a tečaj se ni vršil, ker se je namesto 20. zgledalo le 8 kmetovalcev. To je prav žalostno dejstvo, ki bi ga ne bili pričakovali. Kako drugod? Nemška sekcija deželnega kulturnega sveta v Pragi je 9. oktobra 1925. in 11. februarja t. l. priredila v Žatcu 4. praktični tečaj za kmetovalce, katerega se je prvi dan udeležilo 560, drugi dan 600 in tretji dan nad 600 kmetovalcev. Tečaj je končal s slavnostnim večerom v gledališču. V tečaju se je razpravljalo o sledečem: 1. Svetovno-gospodarski položaj hmeljarstva. Poročevalec dr. Hartig iz Postelberga. 2. O hmeljarstvu vobče in o gojitvi hmelja. Poročevalec prof. inž. Freudl iz Tetschen-Liebwerde. 3. Kako se brani živalskih in rastlinskih škodljivcev hmeljske rastline. Poročevalec prof. dr. Jakowatz iz Tetschen-Liebwerde. Tudi našim slovenskim hmeljarjem bi bili enaki tečaji nujno potrebni in Hmeljarsko društvo bi jih drage volje prirejalo, a nima v to svrhu potrebnih sredstev. O zgoraj navedenih razpravah bomo še poročali.

A. P.

Kmetijski zavod v Mariboru. Internat srednje vinarske in sadjarske šole je vse leto napolnjen. Poleg drugoletnikov (zadnjih) bivše dvoletne vinarske in sadjarske šole ter gojencev nove enoletne šole je v internatu tudi nekaj učencev nove štiriletnje srednje vinarske in sadjarske šole, ki se pa sicer iz večine oskrbujejo izven zavoda, v mestu. Ta strokovna šola, ustanovljena leta 1872., obstoja sedaj 54. leto. Šolski uspehi so povprečno še precej dobri, a mogli bi biti mnogo boljši, ako bi pošiljali kmetovalci od svojih dobrih, zdravih, dovolj nadarjenih, pridnih, za kmetijsko stvar vnetih sinov samo najboljše v to strokovno šolo. Pri tej izbiri za to sposobnih mladeničev bi mogli sodelovati in ugodno vplivati državni ekonomski, kmetijske in izobraževalne organizacije vseh vrst, cerkev, šola, okrajni zastopi, občine, sploh vsi, ki jim je dobra kmetijska stvar našega naroda resnično pri srcu. Duševni in telesni slabiči ovirajo napredek in kvarijo ugled zavoda, ki ga nekateri očetje še vedno smatrajo samo kot nekako poboljševalnico za svoje ponesrečene sinove. To pa ta zavod niti ne more delati drugačnih čudežev pri mladeničih, ako ni potrebnih zdravih pogojev za njih sprejem. Le-ti se vsako leto o pravem času javno razpišejo. Zavod ima premnogo drugih ovir in težkoč, ki se ne morejo tu navajati. Žalostno je dejstvo, da se činitelji, ki bi mogli in morali kaj storiti v tem pogledu, zanje vse premočno ali nič ne brigajo. Potrebno je povečanje šolskih prostorov zaradi razširjenega šolskega obrata, potreben je nov internat za srednješolce, v kolikor naj bodo le-ti interni učenci, da se ne bi mešali in gnetli z gojenci praktične enoletne šole v starem internatu, ki ima drug namen in predvsem drugačno uredbo. Vse to in še mnogo drugega je nujno življensko vprašanje v pretekli jeseni reorganiziranega zavoda. Opaža se tudi, da je za enoletno šolo učna doba prekratka in je bila prejšnja „dvoletna“ mnogo na boljšem še v mnogih drugih ozirih — sicer ob popolnoma enakih stroških, odnosno javnih sredstvih.

Kmetijski tečaj v Ljubnem je priredila od 8. do 14. februarja t. l. ondotna Kmetijska podružnica. Tečaj je trajal dopoldne in popoldne in se ga je udeležilo dnevno okoli 40 oseb,

Predavali so v najvažnejših panogah kmetijstva gg. strok. učitelj Kropivšek, sreski ekolom. Lap. živinozdravnik Štefančič, nadučitelj Rajner in okr. zdravnik dr. Rak.

Mnogi kmetovalci v vednih zadregah. Na primer vinarska in sadjarska šola v Mariboru dobiva mnogo prošenj za razne gospodarske nasvete, s čimer po možnosti rada ustreza ter si celo prizadeva, da kmetovalcem tudi na ta način kar mogoče koristi. Vendar se mora včasih čutili nepoučenosti posameznikov o stvarih, ki so splošno znane, ali jih redno čitamo v strokovnem časopisu, ali so temeljito obravnavane v strokovnih knjigah, ki jih vendar že tudi nekaj imamo. **Brez strokovnih listov in knjig naj bi ne bil noben kmetovalec!** Če jih bo res pridno, vendar prevdarno in hkrati kritično, torej tudi s pridom prebiral, bo mogel dajati kmetijskim šolam celo vzpodbude, seznanjajoč jih s svojimi dobrimi gospodarskimi načini in uspehi v svojih posebnih razmerah. Da ne govorimo o „gospodarjih“, ki hodijo na kmetijsko šolo po „gospodarske recepte“: saj še lekarniški in kuhinjski recepti niso vselej dobri! In kje jemati časa, ki je zlato, za taka brezplodna posvetovanja, ki rode žal skoraj vedno le nesporazumljenja, a neuspehov je potem kriva seveda — šola. Morda ni mnogo drugače na drugih kmetijskih šolah. Zato pa, ljubi kmetovalci, svoje najboljše sinove pošiljajte v kmetijske šole in sami se pametno okoriščajte na domači, četudi še skromni kmetijsko-strokovni književnosti. Lenobe in brezbržnosti pa ne smemo podpirati niti trpeti. Tem bolj častne pa so izjeme, ki nas bodre k nadaljnjemu vztrajnemu delu za našo dobro skupno kmetijsko stvar! — **Andrej Žmavc.**

DOPISI.

Z Jesenic. Pastirski tečaj je izpadel zelo zadovoljivo. Velika dvorana hotela Paar je bila dobesedno natrta s poslušalci, ki so prihiteli na tečaj iz vsega okraja, tudi iz najbolj oddaljenih gorskih vasi. Tečaja se je udeležilo **nad 100 poklicnih pastirjev** in okrog **50 zastopnikov srenj, odbornikov in gospodarjev.** Tečaj je otvoril načelnik Planinskega odbora za politični okraj Radovljica, g. Ivan Ažman, a v imenu agrarskih operacij je uvodoma pozdravil pastirje in obrazložil pomen tečaja — planinski nadzornik inž. Presel, nakar so se pričela predavanja. Okrajni živinozdravnik Zarnik je predaval o prvi pomoči pri oboleli živini na paši in o ravnanju s pašno živino na planini, državni mlekarški inštruktor Pevc o mlekarstvu in sirarstvu na planini, sreski ekonom Sustič o oskrbovanju in zholjsevanju planin in posebnih dolžnostih pastirja na planini. Poslušalci so sledili predavanjem z velikim zanimanjem. Med pastirji je bilo opaziti stare, sivobraide možake, ki so se kaj radi spuščali tudi v debato in pokazali znatno gospodarsko razsodnost in umevanje za njihove potrebe domačega planšarstva. Tisti stari pastir, ki je v debati jedrnato dokazoval, **da mora pričeti s pobudo in faktučnim delom za zboljšanje planin** predvsem ravno **gospodarski odsek srenje** — nakar je dolžnost pastirja, da tudi on pridno sodehje — je **jedro stvari** zelo pogodil! — Po dovršenem tečaju je Planinski odbor razdelil pastirjem, ki so se izkazali s posebnimi izkaznicami od pristojnih županstev, prisojene podpore in nagrade ter izplačal potnine iz predmetnega fonda. H koncu se je udeležene pastirje fotografiralo kot skupino.

J. S.

GOSPODARSKE STVARI.

VI. Ljubljanski vzorčni mednarodni velesejem od 26. junija do 5. julija 1926. Ministrstvo trgovine in industrije je s svojim oddelkom Pr. Br. od 22. II. 1926 priznalo, da uživajo

predmeti industrijske svojine, razstavljeni na tem velesejmu, pravo prvenstva, predvideno v paragrafi 90., 107. in 113. zakona o industrijski svojini in v paragrafi 95. do 99. naredbe od 17. nov. 1920. Dalje je to ministrstvo priznalo letošnji velesejmski prireditelj popoln značaj čiste gospodarske razstave.

Češki hmelj. Prodaja češkega hmelja je danes pod stroгим nadzorstvom, tako da je vsaka zioraba izključena. Misel, da bi se kupoval naš Savinjski hmelj in pošiljal na Češko in da bi se od tam pod znamko češkega hmelja zopet lahko nazaj izvažal, je povsem pogrešna. Na Češkem se sme danes kot **češki hmelj** prodajati in izvažati le **žateški hmelj, rudniški hmelj, usteški hmelj in dubski hmelj**; poleg teh vrst se sme prodajati in izvažati tudi še **moravski hmelj** z imenom **tržiški hmelj**. Za vse te vrste hmelja je vpeljana od l. 1922 naprej obvezno in strogo žigosanje hmelja po njegovem izvoru ali provenienci. Za vsako proizvajajočo oblast je ustanovljena posebna javna žigosarna, pod koje kontrolo se vrši žigosanje hmelja. Mešati hmelj s tujezemskim je prepovedano, istotako je prepovedano mešati hmelj raznih letnikov ali hmelj raznih domačih proizvajajočih oblasti. Dovoljeno je mešati samo domač hmelj istega letnika in iste oblasti in to tudi samo pod kontrolo žigosarnice. Ako je hmelj določen za izvoz v inozemstvo, mora biti njegov izvor overovljen tudi še z znamko ali marko in s posebno overovno listino. — Hmelj, ki se ponuja pod raznimi drugimi imeni in na se tudi nanašajo na ime Žatec ali na Češko itd., ni češkoslovaškega izvora. Garantirano češkega izvora je samo hmelj, ki ima na svojem nepokvarjenem ovitku z zakonom hranjene pečate in plombe in z overovno listino žigosane v Žatecu, Roudnici, Usteku, Dubi in Strážcih.

Veliki sejm v Pragi. Letošnji velesejem v Pragi se vrši od 21. do 28. marca. Vse prostorno razstavišče je napolnjeno s prvovrstnimi češkoslovaškimi in inozemskimi trdkami. Na razstavi je tudi ameriški paviljon. Poleg običajnega vzorčnega sejma je še nekoliko specialnih sejmov, kakor sejm hotelirjev in gostilničarjev, radio-sejm, športni sejm, sejm motociklov in avtomobilov, kopališčna in tuftistovska razstava itd. Obiskovalci Praškega velesejma iz Jugoslavije ne potrebujejo češkoslovaškega vizuma in imajo 50% popusta na železnicah v Jugoslaviji in v Čehoslovaški in 25% popust v Avstriji in Madžarski. Bližnja pošta daje češkoslovaški konzulat.

KMETIJSKE NOVICE.

Poprava posnemalnikov Alfa Separator. V Sloveniji so močno razširjeni posnemalniki Alfa Separator. Veliko teh posnemalnikov več ne posnema, ker so pokvarjeni ali obrabljeni, ali pa ne posnemajo pravilno, tako da je škoda velika. Take stroje je treba popraviti, in nadomestne dele naročiti. Dostikrat so taka popravila malenkostna in prihranijo nabavo novega stroja. Mlekarna Krištof v Ljubljani na Sv. Petra cesti, jemlje take stroje v popravilo. Pošiljati jih je franko na ta naslov. Opozarjamo obenem na današnji inserat v „Kmetovalcu“.

Slovensko mlekarско društvo. Na mlekaršem zborovanju dne 10. januarja t. l. (o katerem smo poročali v 2. številu) se je sklenilo ustanoviti „Slov. mlekarско društvo“. Na seji dne 17. februarja se je določilo tudi besedilo pravil. Po teh pravilih se imajo sprejemati v društvo vsi zainteresirani mlekarstva, ne samo proizvajalci mleka, ampak tudi mlekarški tehniki (mlekarji) in trgovci. Društvo ima biti zaradi tega sestavljeno iz 3 skupin, in sicer 1. iz kmetovalcev; 2. iz mlekarjev in mlekarških strokovnjakov in 3. iz trgovcev, mlekarških podjetnikov in mlekarških zadrug. Članarina znaša za kmetovalce po 5 par od vsake krave, za mlekarje po 25 Din (za pomočnike in učence polovice) in za trgovce, mlekarške podjetnike in mlekarške zadruge pa 50 Din na leto. Članarino je

poslati na naslov društvenega tajnika dipl. agr. A. Jannika v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7/1, kjer se dobe tudi potrebna pojasnila. Ustanovno zborovanje se vrši dne 25. marca t. l. v Ljubljani, dvorana Kmetijske družbe na Turjaškem trgu. Vabijo se zainteresirani iz vseh treh skupin k obilni udeležbi!

Poskusi z azoformom. Kmetijska družba je razdelila laniško leto nekaj azotogena za prve poskuse. Letos bo razdelila za pričetne poskuse nekaj azoforma. Par uspehov s temi sredstvi smo že navedli, in sicer v zadnji števi „Kmetovalca“ o izvrstnem uspehu azotogena pri fižolu in v laniški novembarški številki o poskusih inž. C. Jegliča, ki je delal poskuse z azotogenom, nitratinom in azoformom. Prosimo, da nam vsi drugi, ki so delali poskuse s temi sredstvi, poročajo o svojih uspehih, da jih objavimo v „Kmetovalcu“. Kdor bi želel delati nove poskuse z azoformom naj nam tudi to sporoči.

„Planinski dan“, ki je bil prvotno nameravan za dan sv. Jožefa, dne 19. marca t. l. na Jesenicah, se je moral iz tehničnih razlogov preložiti na poznejši čas in se bo vršil na Bledu.

Ustanovni občni zbor „Mlekarskega društva za Slovenijo“ bo na praznik, dne 25. marca t. l. ob pol 10. uri dopoldne v dvorani „Kmetijske družbe za Slovenijo“ v Ljubljani, Turjaški trg 3. l. nadstropje. Interesenti naj skrbijo, da pridejo zastopniki z vseh okrajnih glavarstev. Spored: 1. Poročila. 2. Odobritev pravil. 3. Volitve funkcionarjev.

Višek mlečnosti. Na veleposestvu Javern v Špitalu na Semeringu, ki je last sedanjega zveznega predsednika dr. Mihaela Hainische, je 11 let stara krava „Bella“, ki je dala v zadnjem letu 10.268 kg mleka s 3,8% toščice, kar bi zneslo 425 kg surovega masla. To je najvišja mlečnost, ki se je dosedaj v Avstriji dognala. Krava je montafonske pasme. Vzrejena je bila na Štajerskem in je dala v prešlih dveh letih po 6567 in 7049 kg mleka, v zadnjih treh letih skupaj 23.884 kg ali povprečno po 7961 kg na leto. Ta uspeh nam kaže, da se ne dobe samo v Ameriki in na Danskem tako visoko mlečne krave, ampak tudi na Štajerskem.

DRUŽBENE VESTI.

Kazalo za „Kmetovalca“ l. 1925. se brezplačno dopošlje vsakemu udu, ki ga zahteva. Potrebno je vsem onim, ki zbirajo „Kmetovalca“ ter si v njem poiščejo nasvetov, ki jih potrebujejo v svojem gospodarstvu. Ker je tiskanih le pičlo število kazal, naj udje, ki ga želijo imeti, nemudoma javijo to svojo željo po dopisnici Kmetijski družbi.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Osebnostne vesti. Tov. prof. inž. Val. Petkovšek je imenovan definitivnim ravnateljem kmetijske šole v Št. Juriju pri Celju. — Tov. inž. Vinko Sadar je imenovan profesorjem na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. — Tov. Tone Lap, sreski kmet, referent v Gor. Gradu, je podal ostavko na drž. službo; na njegovo mesto pride tov. inž. Mat. Banovec, doslej pri oddelku za kmetijstvo v Mariboru. — Tov. Fr. Rudl je prevzel mesto upravitelja veleposestva Adamovič v Kamenici pri Novem Sadu. — Tov. Evgen Moder, prej adjunkt veleposestva Rosmanit v Radvanju pri Mariboru, je prevzel oskrbnitvo vinogradnih posestev g. Zemljiča v Lintomeru. — Absolvent vinarske in sadjarske šole v Mariboru ter trgovske šole v Ljubljani tov. Ivo Osolnik je sprejet kot volonter na vinarski institut v Freiburg-u i. Br. (Nemčija-Badensko).

Pripravnik; ev. oprostitev od strokovnega izpita za stalnost. V teku je akcija za oprostitev od izkušenj za stalnost

onih tovarišev pripravnikov, ki so imeli že pred 1. IX. 1923. uradniški čin. Ker je uspeh žal dvomljiv, svetujemo prizadevanje, da se za izpit pripravijo.

Kmetijski nadaljevalni pouk; spisanje učne knjige (v obliki enciklopedije). Za to važno delo se je društvenemu odboru posrečilo pridobiti tov. Antona Štreklja, ravnatelja v pok. Banjaluki, Jeličpolje 114. K sodelovanju se namerava pritegniti strokovnjake specialiste ter pedagoge. Ker bo tov. Štreklj potreboval za izvršitev prevzete naloge razne pripomočke (literaturo, kliseje) kakor tudi nasvete, prosimo vse tovariše, ki bi mu mogli iti v tem oziru na roko, da to v interesu dobre stvari store.

Poljoprivredni Glasnik (Novi Sad); izdaja slavnostne številke, posvečene kmetijstvu Slovenije. Uredništvo imenovanega lista nas naproša, da bi opozorili svoje člane na slavnostno številko Poljoprivrednega Glasnika, ki bo prinesla pregledno stanje našega kmetijstva izpod peresa samih Slovencev. Ta številka izide v kratkem; stala bo Din 20.— s poštnino vred. Nje izravno naročilo priporočamo vsem našim članom kakor tudi nečlanom kmetijskim strokovnjakom kar najtopleje. — Uredništvo lista želi tudi še nekaj lepih fotografij odnosno klisejev iz našega kmetijsko-kulturnega življenja, da bo oprema slavnostne izdaje tako kar dostojnejša. Kdor more tej želji uredništva ugoditi, naj to stori.

Poravnava članarine. Tov. blagajnik prosi vse tovariše, ki so s plačilom članskega prispevka še v zaostanku, da store svojo dolžnost. Praviloma bi morala biti vsa članarina koncem prvega četrtletja poravnana, v resnici pa jo dolguje še polovica članov. Nakazilo članarine (Din 25.—) naj se izvrši s položnico poštne hranilnice (ki se dobi pri vsakem poštnem uradu na naš ček, račun št. 12322).

Novi člani, ki so priglasili zadnji čas svoj pristop k društvu niso pa sporočili najpotrebnejših osebnih podatkov (katere strokovne šole so absolvirali, sedanji poklic in bivališče, odnosno naslov), naj to nadoknadijo!

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo, dne 8. januarja 1926. ob enajstih dopoldne.

Seji je predsedoval g. Sanci. Navzoči so bili: gg. podpredsednika Pipan in Jarc ter odborniki gg.: Ažman, Bajuk, Brenčič, Hočevar, Hrastnik, Hribernik, Jan, dr. Jančič, Košar, Meden, Mencinger, Paulin, Petovar, Remškar, Skalicky, Steblovnik, Supanič in Urek.

Zapisnik je vodil družbeni tajnik inž. Lah.

Kot zastopnik Velikega župana mariborske oblasti je prisostvoval seji g. kmet. svet. inž. Zidanšek. Posebej je bil povabljen k tej seji g. direktor Žmavec.

G. predsednik je ob enajstih dopoldne otvoril sejo, pozdravil navzoče gg. odbornike, kmet. svetnika inž. Zidanška in direktorja Žmavca.

Tajnik je prečital zapisnik zadnje odborove seje od 16. decembra 1925, ki se je odobril.

Nato so se uredile nekatere razmere med gg. odborniki. **Poročilo predsedništva.** G. predsednik je poročal o izvršeni inventuri dne 31. decembra m. l., kateri sta prisostvovala tudi g. Štibler in Roškar. — Prošnja Slov. dijaške zadrage v Pragi se je odklonila, ker primanjkuje družbi sredstev.

Poročilo tajništva. Tajnik je poročal o tekočem poslovanju Kmetijske družbe. Po daljši razpravi so se določile letošnje cene za družbeno sadno drevje, in sicer za visokodebelnato l. vrste po 12.50, II. vrste po 10 Din, pritlikavci po 20. marelice po 25 Din.

Nakup modre galice in drugih potrebščin. Po daljši debati glede nakupa modre galice je sklenil glavni odbor, da se po-

oblasti predsednik, da nakupi galico pri tisti tvrdki, ki ima galico najboljše kakovosti, jo da po najnižji ceni in tudi največje ugodnosti. Nakupi se jo 25 do 30 vagonov. Z odpoklicem se počaka, dokler se ne doseže ukinjenje uvozne carine. O nakupu se obvestijo podružnice, od katerih se zahteva, da zaarajo naročila udom z 1 Din za kg.

Opozoriti bo treba tudi podružnice naj nabavijo galico za škropljenje krompirja, ki ga vedno bolj napada plesnoba. Družba bo oddajala podružnicam škropilnice, ki so pripravne za vožnjo po krompirjevih njivah, po znižani ceni od 200 Din za kos.

Sklenilo se je, da se naroči zaenkrat 1 vagon žvepla, in sicer najfinjšega, ventiliranega za žveplanje trt. Naročilo se bo tudi do dva vagona salojidina in 1 vagon klajnega apna.

Družbeno skladišče v Ljubljani. Glavni odbor je pooblastil predsednika, da ukrene vse potrebno, da se družbeno skladišče, ki ga ima sedaj družba v najemu, premesti v družbeno drevnico na Poljane, kjer je v ta namen dovolj prostora.

Nakup hiše v Mariboru. Po daljši razpravi o tem predmetu je sklenil glavni odbor, da nakupi Kmetijska družba hišo v Mariboru, Meljska ulica 12, in za izvedbo tega nakupa sta se pooblastila gg. predsednik in odbornik Brenčič.

Sprejem udov. Od zadnje odborovalne seje se je prijavilo 278 novih udov. Glavni odbor jih je sprejel kot prave ude pod pogojem, če jih podružnice ne osporijo do prihodnje odborovalne seje. Od udov, sprejetih pri zadnji odborovalni seji, ni bil nobeden osporjen, torej so vsi 33 postali pravi ude.

Raznoterosti. Živinorejskemu odseku Tolsti vrh podružnice Konjice je dovolil glavni odbor podporo 1000 Din za prireditve živinorejske razstave.

Glede nakupa semenskega krompirja je sklenil glavni odbor, da se naroči krompirjeva vrsta „Alma“ s Tirolskega, ki se bo oddajala po približno 2 Din za kg. Pozvati je potom „Kmetovalca“ ude, da ga čimprej naroče. Na poročilo g. Steblovnika se je sklenilo, da se Kmetijska družba obrne na Velikega župana mariborske oblasti s prošnjo, da ukrene potrebno za zdravljenje krav, bolnih na vnetju spolovil. Vlada pa naj da potreben kredit za nabavo zdravil.

Z ozirom na pritožbo g. Jana proti novemu cestnemu redu, ki je v veliko škodo podeželskega ljudstva, se je po toza-

devni razpravi prišlo do zaključka, da bi bil vsak tostvaren protest brezpomemben, ker je ta cestni red v veljavi v vseh južnoslovenskih državah. G. Ažman je priporočal udeležbo na mlekarškem sestanku, ki bo razpravljal o organizaciji našega mlekarstva.

G. predsednik je omenjal smrt veletrgovca Kneza, ki je bil od l. 1908. do 1912. podpredsednik Kmetijske družbe in je priporočal gg. odbornikom, da se udeleže pogreba, ki bo popoldne ob treh. — Navzoči so se v počaščenje pokojnika dvignili s sedežev.

Ker ni bilo drugih predlogov, se je seja zaključila ob trideset na dve popoldne.

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opozorila: Opozarjajo se načelnikstva, da pravočasno (t.j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev obnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občinskih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30, po katerem morajo biti občinski zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu s natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Breg pri Ptuj, v ponedeljek, 5. aprila 1926. ob 10. dopoldne pri Josipini Dražil na Zgor. Bregu;

Črna pri Prevaljah, v nedeljo, 11. aprila 1926. ob 11. dopoldne v stari šoli;

Guštanj, v nedeljo, 11. aprila 1926. ob 9. dopoldne pri „Dalmatincu“;

Hotedršica, v nedeljo, 28. marca 1926. ob 11. dopoldne v hiši Frana Petkovskega v Hotedršici h. št. 28 (izvanredni občinski zbor);

Kotlje, v nedeljo, 28. marca 1926. ob pol 11. dopoldne v gostilni pri „Toneju“;

Podlipa, v nedeljo, 11. aprila 1926. ob 2. popoldne pri tajniku Lovru Trohi v Podlipi;

Sava ob j. ž., v nedeljo, 11. aprila 1926. ob 11. dopoldne v stari šoli na Savi.

Tomišelj, v nedeljo, 28. marca 1926. ob 10. dopoldne v šoli.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

Ljubljana Maribor

Konji (prigon v Lj. 481, v M. 21):

1 par dobrih konj 4.000 do 14.000

Voli in krave (prigon v Lj. 165, v M. 556 glav):

1 kg žive teže I.	8.— do —.—	8.— do 8 50
1 „ „ II.	7 50 do —.—	7.— do 7 50
1 „ „ III.	6 50 do —.—	7.— do 7.—
1 „ „ krave, klobasarice	2 50 do 3 50	3.— do 4 25

Teleta (prigon v Lj. 12, v M. 8 glav):

1 kg žive teže —.— do 11 50 —.— do —.—

Prasiči (prigon v Lj. 172, v M. 112 glav):

1 komad 6—8 tednov stari	—.— do 250.—	150.— do 200.—
1 „ 3—4 meseca „	—.— do —.—	350.— do 380.—
1 „ 5—7 „ „	—.— do —.—	400.— do 480.—
1 „ 8—10 „ „	—.— do —.—	550.— do 600.—
1 „ enoletni „	—.— do —.—	10 50 do 12 50
1 kg žive teže, debeli	—.— do —.—	15.— do 17.—
1 „ mrtve teže, debeli	—.— do —.—	—.— do —.—

Kože:

1 komad konjske kože	—.— do 100.—	100.— do 175.—
1 kg goveje kože	—.— do 12.—	12.— do 14.—
1 „ telečje kože	—.— do 15.—	15.— do 20.—
1 „ prasčje kože	—.— do 9.—	9.— do 10.—
1 „ gorajega usnja	—.— do 75.—	75.— do 100.—
1 „ podplati	—.— do 65.—	65.— do 80.—

Perutnina:

1 komad, piščanec	—.— do —.—	15.— do 18.—
1 „ kokoš	25.— do 35.—	40.— do 47 50

Mleko, maslo, jajca, sir:

1 liter mleka	2.— do 3.—	2 50 do 3.—
1 „ smetane	—.— do —.—	12.— do 15.—
1 kg čajnega masla	57.— do 55.—	50.— do 60.—
1 „ surovega masla	40.— do —.—	40.— do 44.—
1 „ bohinskega sira	36.— do —.—	—.— do —.—
1 „ sirčka	9.— do 10.—	4.— do 9.—
1 jajce	—75 do 1 25	—75 do 1 25

Žito in drugo:

1 q pšenice	370.— do 367.—	323.— do 350.—
1 „ rži	280.— do 297.—	200.— do 225.—
1 „ ječmena	240.— do 260.—	2 00 do 225.—
1 „ ovsa	245.— do 260.—	250.— do 300.—
1 „ prosa	275.— do 300.—	200.— do 225.—
1 „ koruze (nove, sušene)	210.— do 215.—	175.— do 225.—
1 „ alde	300.— do 325.—	210.— do 257.—
1 „ fižola, ribničar	350.— do —.—	150.— do 300.—
1 „ fižola, preneličar	360.— do —.—	—.— do —.—
1 „ krompirja (novoga)	125.— do 150.—	75.— do 125.—

Krma:

1 q sladkega sena	75.— do 80.—	75.— do 80.—
1 „ kislega sena	50.— do —.—	—.— do —.—
1 „ slame	50.— do —.—	50.— do 55.—

Kurivo:

1 m ³ trdnih drv	160.— do 180.—	150.— do 160.—
1 „ mehkih drv	100.— do —.—	105.— do 110.—

Poljedelski stroji.

Plugi:

Univerzalni plug D7 MN po Din 1150.
Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.
Univerzalni plug ESB5 po Din 920
Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.
Obračalni plug UW5 po Din 1040.
Obračalni plug UW4 po Din 920.
Podzemeljski plug po Din 400.
Plužni okvir, ki dela 3 brazde za saditev krompirja po Din 560 (R. S. 44).
Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175
Okopalnik H4 po Din 315.
Osipalnik HSE po Din 310.
Osipalnik HZL po Din 700, manjši po Din 350.

Brane:

Njivska brana Z3 po Din 700.
Njivska brana SE2 po Din 700.
Travnjska brana A3 in A4 po Din 700.
Travnjski skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.
Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000

Sem. krompir „Jubel“

prodaja
Ernest Osiander v Guštanju.

Ta krompir je preizkušeno dober. Gospod L. Brezovnik v Vojniku je naročil 1.1925 pri zgornjem naslovu sem. krompir „Jubel“. —

Njegovo poročilo se glasi:
Pridelal sem od 70 kg sem. krompirja
2200 kg prvovrstnega in
500 kg drobnejšega kromp.
(Tudi druga poročila so na razpolago.)
Sprejema se v nakup tudi seme domače
detelje in prosi vzorce z navedbo cen.

Posnemalnice Alfa Separator

pinje, sirne kotle,
sirarske in mle-
karske potrebšči-
ne, mlečne kante,
lesene čevlje za
mlekarje, poprav-
lja mlečne stro-
je in izvršuje
montaže v mle-
karnah naj-
ceneje:

**Mlekarna
Krištof,**
Ljubljana,
Sv. Petra cesta 60.

Zopet se dobijo

Žlahtna semenska žita in sem. krom-
pir iz švedskega semenogojnega
zavoda „Svalöf“ Semenogojni
zavod za krompir K v Kameke in
Streckenthin. Žlahtna semena jam-
čijo najvišji pridelek.

Zastopnik:

BENO POLAK,
WIEN IV. Koschitzkygasse No. 16
Int. telef. 59.951 Brzajavni naslov:
Transagra Wien.

Na željo se pošlje popis vsa. Strokovnjake
se išče glede zastopstva.

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 50 para v de-
marja ali znakah, najmanj pa skupaj Din 8.—, si-
er se naznanila ne objavijo. — Vsakega 10. in 25.
v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov.
Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Proda se:

„mala kmetija in lepa domačija“ z velikim sad-
nim vrtom in velikim umetnim čebelarstvom na
ugodni legi. 15 minut od Novega mesta. (Proda
se tudi samo kmetija ali samo čebelarstvo). Na
prodaj je tudi 200 kg trčenega medu. Več se po-
izve pri Brata Udovič, strojno mizarstvo, Novo
mesto. 83

Jagodove sadike

več sto, od najboljših vrst, (50 komadov za 40
Din), ima na prodaj: Lekarnar Bergmann, Novo
mesto. 79

Lucerno ali nemško deteljo

pravo francosko in vsa druga semena v najboljši
kakovosti prodaja Josip Urbančič, semenska trgo-
vina v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8. (Nasproti
hotela Union). Cenik se dobi brezplačno. 82

Cepljene prvovrstne vinske korenjake

kakor rdeči traminec, muskatni silvanec, rulan-
dec na podlagi Monticela Goethe 9, ter beli bur-
gundec, graševina laška in žlahtnina mešana na
Rip. Port., po najprimernejših cenah, ima na pro-
daj: Konrad Žnuderl, Maribor, Frankopanska ulica
št. 11. 88

14.000 kom. cepljenega trsja:

Rizling na Goethe 9 in Rip. Port., Silvanec na
Goethe, Peček na Rip. Port., Tanton na Port in
Goethe, Črnice-kavka na Goethe in Port., ima
na prodaj: Franc Kovač, trsničar, Male Dole, po-
šta Vojnik pri Celju. 91

Vinogradniki pozor!

Imam še v zalogi 3000 kom. trt I. vrste „Laški
Rizling“ (Velš-rizling) cep. na Goethe št. 9 po
nizki ceni! Trsničar Anton Vičar Sakušak pošta
Juršinci pri Ptuj. 99

Mesarskega vajenca

krepkega, zdravega, poštenih staršev sprejme
mesar in gostilničar Anton Zlaipah, Mokronog.
Hrana in stanovanje prosto! 98

Vabilo

na redni občni zbor Planšarske zadruge, r. z. z.
o. z. v Stranjah pri Kamniku, ki se vrši dne 19.
marca 1926. ob 10. uri dopoldne v društveni dvi-
rani. 97

Več malih vozičkov,

na štirih kolesih z lestvi, dolžina 85 cm, lahki in
trpežni izdelek, barvani, ima ceno na prodaj:
Andrej Kranjc, kolar, Vrd pri Vrhniki. 96

Jajca za valjenje

od čistokrvnih velikih kokoši „Plimonth“, komad
po 2.50 Din in jajca od velikih gosi Toulouse pas-
ma (sivolisaste), komad po 6 Din, so na prodaj!
Pošljila se po povzetju! Avgust Kuhar, gostilničar
v Vevčah pošta Dev. Mar. v Polju. 95

Montafonske bike in telice

(več mladit) ima na prodaj: Oskrbništvo Brad-
hof pošta Studenci pri Mariboru. 94

Učenca

za kolarsko obri, 15—16 let starega in zdravega,
sprejme takoj: Janez Anderle, kolar na Breznici
pošta Žirovnica (Gorenjsko) 92

Gabrove sadike,

za živi plot ali mejo, več tisoč, dobro ukoren-
njene, cena za komad 50 para, ima na prodaj Ivan
Golc, Zasp. št. 44, pošta Bled. 107

Slamorenica

nova, še ne rabljena, (odprtina 32 cm) z velikim
kolesom, tvrdke Mayfarth ima na prodaj Vlaho-
vič, Ljubljana, Breg št. 12. 117

Majerja z rodbino

z največ tremi odraslimi otroci sprejme v službo
Pekarna Simo Trifkovič v Dobroju, pošta: Doboj
(Bosna). 118

Semenski krompir

dobavi Kmetijska zadruga v Ptuj. 80

Hmeljski sadeži

(prvovrstni „Golding“) so v vsaki množini na
prodaj! Cena po dogovoru. Naslov pove uprav-
ništvo „Kmetovalca“. 104

Cepljene trte

in enoletne sadne divjake ima še nekaj tisoč v
zalogi „Prva trsničarska zadruga v Sloveniji“
pošta Juršinci pri Ptuj. Ceniki so na razpolago.
Načelnik Ivan Segula. 100

Oskrbnik-ekonom

z večletno prakso želi mesta na veleposestvu ali
kaj primernege. Na upravništvo „Kmetovalca“
pod štev. 64. 64

Semenski krompir!

Krompir beli, debeli, prebrani brez blata nudi več
vagonov po Din 90, franko vsaka postaja v Slo-
veniji, tvrdka: Ivan Ravnikar, trgovec z meša-
nim blagom in izvoz krompirja, Mursko Sredi-
šče (Medjimurje). 114

Gosja jajca

za valjenje na prodaj pri: Ivan Rus, Grosuplje.
93

Jabolčnih divjakov

več tisoč, enoletnih, zelo močnih, nekaj stotin tudi že okuliranih proda: **Iosip Mursa, Krapje, pošta Ljutomer.** 84

Dva krasna teleta

(telci-simodolki) od dobrih mlekaric sta za pleme, eventualno tudi s kravo na prodaj pri: **Franc Vrtačnik, Vič 44.** 116

Brizgalna

(štirikolna) na peresih, skoraj nova, ima na prodaj: **Prostovoljno gasilno društvo v Zgor. Šiški pri Ljubljani.** 111

Več tisoč smrekovih sadik

velikost od 10 cm do 30 cm (cena od 100 kosov do 1000 je 65 para, od 1000 do 10.000 je 35 para) proda: **Anton Valant, Zasip pošta Bled.** 110

Pošteni mlekar

dobi brezplačno mlekarstvo in stanovanjsko sobo blizu kolodvorske, poštne, telefonske in brzojavne postaje. Konkurence nobene! Naslov: **A. Stuhel, Boreci pošta Križevci pri Ljutomeru.** 109

Absolvent

vinarske in sadiarske šole išče primerne službe kot praktikant. Vojščinje prost. V svrhu praktične, nadalje izobrazbe sprejme službo tudi izven Slovenije. Vstop takoj. Ponudbe na upravo lista „Kmetovalca“. 108

Ajdove pleve

okoli 70 mernikov ima na prodaj: **Vinko Ahlin, Ježica 16, pri Ljubljani.** 106

30 kg travnega semena

lastnega pridelka. Pristnost in kalivost zagotovljena. Cena po dogovoru. Proda: **Anton Pavlin, posestnik, Naklo pri Kranju, Gorenjsko.** 105

Vabilo

na VI. redni občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice v St. Jerneju na Dolenjskem, r. z. z. n. z., ki se vrši 5. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje revizijskega poročila za leto 1925. 2. Poročilo načelnika. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Volitev dopolnitve načelnika. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. — V slučaju nesklepnosti, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa brez ozira na število navzočih članov. — Načelnstvo. 103

Jajca za valenje

od ameriških bakrenobarvnih puranov (samec nad 10 kg težak, samice dobre valilke, prepode vrane in druge manjše roparice, neselo celo leto). — **RUENSKE RACE** križane z indijskimi tekalniki, potrebujejo samo dovolj pitne vode. Lanska rasa je dosedaj znesla nad 40 jajc. Naslov: **Ernst Oslander, Guštanj.** 102

Vabilo

na občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice na Vrhu, Belokrašina, ki se vrši dne 5. aprila 1926. v občinski pisarni na Vrhu ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Poročilo likvidatorjev o poteku likvidacije. 2. Volitev hranilca knjig in spisov. 3. Raznosterosti. V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo veljaven ob vsaki udeležbi. — Načelnstvo. 101

Sadno drevje

od Kmetijske družbe. Glej razglas!

Kupujemo zlato, srebro,

platin, vsake vrste srebrni in zlati denar, metalne odpadke po najvišjih cenah. (Večje množine, prevzamejo osebo). Tovarna za ločenje dragih kovin Ljubljana, Spod. Šiška (Jernejeva c. 8.) 31

Več tisoč sadnega drevja

raznih dobrih preizkušenih vrst ima na prodaj drevsničar **Andrej Hainer, Dolarje 14, p. Škofja Loka.** (Manj kot 30 dreves se ne pošlje. Kdor pride osebno, dobi poljubno množino.) 89

Enonadstropna hiša

v Ljubljani na prodaj!!!

Z šestimi stanovanji, dvoriščem in vrtno. Ugodna za vsako obrt, v središču mesta, blizu Mestnega Doma. Cena primerna, zlasti za Amerikance za preselitev v Ljubljano. Več pove upravištvu „Kmetovalca“. 115

Važno za

kmete iz okolice Maribora! Najboljše zamenjate oljno seme (bučne jederce) za olje ali pustite preduiti v tovarni bučnega olja **I. Hochmüller v Mariboru**, Pod mostom št. 7 (južna stran Drave). Priporočam prav po ceni tudi redilne masine otrobe, ki vsebujejo 11,6 odstotkov surove toščice in 36,4 odstotkov dušičnih snovi, torej skupaj 48 odstotkov čistih redilnih snovi, nadalje oljno pogačo (prgo) z 69 odstotkov redilnih snovi. 113

Vabilo

na I. redni občni zbor, ki ga bo imela „Kmetijska hranilnica in posojilnica“ v Novi vasi na Blokah, reg. z. z. n. z., v nedeljo, dne 28. marca ob 3. uri popoldne v prostorih občinske pisarne v Novi vasi z nastopnim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 3. Odobritev obrestne mere za vloge in posojila. 4. Slučajnosti. — Načelnstvo. 112

Železna korita

pregibljiva na omrežju za svinjake, železna okna in šedilnice! „Peči za kurjavo z žaganjem“. Razpošila od tukajšnje postaje nalenešče: „Delavnica železnih konstrukcij“ Malenšek, Bohinjska Bistrica. 56

„Krosna“

kalnica domačega platna v Ljubljani, Zrinjskega cesta 6 izdeluje najmočnejše domače platno, zamenjava tako platno za predivo, sprejema prelo v tkanje ter ima v zalogi kmečko platno za rjube. Naročajte dobro domače blago! 38

Cepjeno trsje

prvovrstno, dobro zraščeno in koreninjeno kakor silvanec, ruzing, burgundec in peček na rip, port, in Goethe 9 ima za oddati po nizki ceni **Blaz Košan, St. Janž, pošta Velenje.** 55

„Jullienovo“ čistilo

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporabljajte to sredstvo vedno in ob vsaki potrebi, ker kulno ali nečisto vino nima pravne cene ter ga vsakdo zavrne! Vporaba je enostavna. Preprodajalci zahtevajte specialne ponudbe. Glavna zaloga: Drogerija „SANITAS“, Cc. je in Ljubljana. 348

Motna vina čistiti

in trpka, ter prekisa omiliti je zelo enostavno! Na zalogi imamo specialno francosko želatino „Lainé“ tvrdke Clerment & Quigaard, Paris. K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cene! Glavna zaloga: Drogerija „Sanitas“, Celje in Ljubljana. 349

Agrarni biro

Dipl. agr. A. Jamnik, Ljubljana

Selenburgova ul. 7, I. nadstropje

(v hiši Jadransko-Podunavske banke)

Strokovni nasveti, najcenejše preskrbovanje vseh kmet. potrebščin. Pomoč pri vnovčevanju kmet. proizvodov. — Posredovanje pri nakupu in prodaji posestev, graščin, hiš, trgovskih in drugih obrtov, vodnih sil itd. Pomoč pri iskanju posojil. — Pouk v kmet. davčnih zadevah. Prodaja lastne zelo priporočljive in praktične knjige, in sicer: „Določanje žive teže pri govedu — brez tehtnice“ (slov., srbohrv., nem., madj., ital.). Cena Din 10.— s poštnino vred, v inozemstvo Din 11.—. Vsak takoj razume. Denar vnaprej! — „Osnovni pojmi modernega bančništva in borzništva“ za razumevanje kako delajo denarni zavodi in borza. Cena Din 22.— s poštnino vred, v inozemstvo Din 24.—. Denar vnaprej! Strokovnim vprašanjem je za odgovor priložiti Din 22.—. Ako kdo želi kaj kupiti potem Agrarni biro-a, priloži pismu Din 2.— (oni iz inozemstva v obeh slučajih po Din 2.— več).

Priporočamo sledeča zdravila:

Hočevarjeva aromatična železnata tinktura zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost vsake vrste. Pol litra siekl. 20 Din. Za uspešno zdravljenje je porabiti 3 steklenice. Rastlinski kreplilni eliksir. Krepi želodec in dviga tek. Steklenica 15 Din. Lecithin kroglice z železom. Za živčno oslabele, nerazvorne in od duševnega in telesnega dela izmučene. Skatlia 24 Din. Rastlinski čistilni prašek. Čisti želodec in kri. Skatlia 10 Din. Migrenol. Tablete proti glavobolu, trganju in vročici. Tuba 15 Din. Kapljice zoper slabost. Se jemljejo na sladkorju ali na vodi. Posebno na poti ne bodite brez njih! Steklenica 10 Din. Protinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Steklenica 14 Din. Prsni sok in prsni čaj. Zoper kašelj in bolečine v prsih. 16 Din.

Za živino:

Bosulin svečice, zoper strmično vnetje ter jalo-vost krav in telic. Z živinozdravniškim navo dilom 30 Din. Sadržarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašicev. Izborna preizkušena pri boleznih na prebavilih in zaprtju. Z živinozdravniškim opisom rešice 12 Din. Hesalin uniči takoj vse uši in bolhe pri domačih živalih. Tuba z navodilom 8 Din. Konjski cvet. Fluid za mazanje, staro, izborno zdravilo. Steklenica 15 Din. Redilni prah za živino. Skatlia 5 Din. Zdravilno mazilo za živali. Celi rane in suhi hraste. Tuba 10 Din. — Za vse te izdelke zahvale na razpoložo! V zalogi vsa druga zdravila. Izdeluje in razpošilja z navodili samo:

Lekarna Mr. STANKO HOČEVAR, Vrhnika 96.

72

1a KNOCH-JERMENA ZA POGON vedno na skladišču

A. LAMPRET Ljubljana, Dunajska cesta 22. Telefon 247.

Prevzetnost

je preveč se zanašati na srečo zdravja misleč: „Meni se ne more ničesar zgoditi!“ Nikomur se ni bilo od zibelki sojeno, da ga ravno nikdar ne bodo zadelo bolečine. Najmanj pripih često zadostuje, da se dobi občutne reumatične bolečine, trganje, zbadanje, zobobol ali nadležen nahod. Previdni ljudje imajo vedno v hiši Fellerjev blagodišeči „Elsafluid“, ki jih

zavaruje zoper nemile slučaje. Tudi našim čitateljem priporočamo to preizkušeno, staro dobro domače kredstvo in kosmetikum. Močnejše in večjega delovanja kot francosko žganje in je najboljšo sredstvo te vrste. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici za 63 Din, 12 dvojnatih ali 4 veliki specialne steklenice za 99 Din, 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250 Din že obenem z zabojem in poštnino razpošilja po povzetju ali proti vnaprej poslanemu denarju lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 333, Hrvatska.

Posamezna steklenica Elsafluida se dobi v lekarnah in sorodnih trgovinah po znižani ceni za 9 Din.

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati (oznanila) se računajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 600 Din, na $\frac{1}{4}$ strani 300 Din, na $\frac{1}{8}$ strani 150 Din, na $\frac{1}{12}$ strani 100 Din, na $\frac{1}{24}$ strani 50 Din. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 50 para, najmanj pa skupaj 8 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine nalezno le proti gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato denar po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštini položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov travna in deteljna semena ne kupuje. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno „ceneje“.

Kmetijska družba je letos kupila najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredelnost. Travnna semena dospo s parnikom prve dni februarja v Trst. Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč znaten popust:

domača detelja	98% Č	90% K	24.— Din
lucerna	97% „	92% „	26.— „
lucerna lucerna	96% „	85% „	18.— „
švedska detelja	97% „	90% „	28.— „
mačji rep			16.— „
pasja trava			28.— „
francoska pahovka	85% „	85% „	24.— „
angleška ljulika	94% „	85% „	17.— „
laška ljulika	95% „	75-80% „	17.— „
lisičji rep			51.— „
navadna šopolja	90% „	90% „	49.— „
pasji rep	95% „	70% „	58.— „
ovčja bilnica			25.— „

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računa po lastnih stroških.

Zmesi travnega in deteljnega semena.

Iz gori imenovanih zajamčeno čistih in kaljevih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I. za barski svet kg. Din 28.—; II. za peščeno zemljo kg Din 26; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 24.— Vsa tu navedena semena se dobe tudi v Mariboru, Meljska cesta 12 v družbenem skladišču.

Semenski ječmen po Din 3.50 za 1 kg.

Semenski oves po Din 3.50 za 1 kg, vreče se računajo posebej po 12 Din. (Graščinski pridelek).

Semenska pesa, Mamut in Eckendorfovka po Din 15.— za 1 kg.

Semenski krompir „Alma“ za seme bo došel šele tekom prve polovice aprila, kar naj naročniki izvolijo vzeti na znanje. Carina na uvoz se bo namreč ukinila šele s 1. aprilom.

Semenska grašica po 4.— Din za 1 kg.

Vsa semena, gnojila in krmila ter raznovrstno orodje itd. se nahaja na zalogi tudi v novoustanovljenem skladišču Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12. Prosimo podružnice in ude v mariborski oblasti, da prav pridno naročajo naravnost iz te zaloge za katere veljajo nasplošno iste cene kakor v Ljubljani, event. naj zahtevajo posebne ponudbe.

Umetna gnojila za spomladansko gnojenje.

Udom iz mariborske oblasti sporočimo, da je žlindra, superfosfat in kalijeva sol na zalogi tudi v Mariboru, Meljska c. št. 12, v lastni hiši Kmetijske družbe. Udje se lahko obračajo tudi naravnost na skladišče Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zeljnate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaških metrov so potrebne sledeče množine teh mešanih gnojil, ki vsebujejo fosforovo kislino ter kalij. Čilskega solitra nismo mogli radi previsoke carine uvoziti. 1. Za zeljnate rastline solato in paradižnike 8 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 2. za spinačo in kumarce 6 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 3. za korenjske rastline, za krompir in čebulo 6 kg in stane 1 kg 2.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 4 kg in stane 1 kg 2.25 Din.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 310.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 330 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 150.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 80.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 100.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 50 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožena moka, izborno dušičnato gnojilo po Din 400.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 96.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 92.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2½% dušika po Din 140.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 130.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 400—400 kg.

Thomasova žlindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg franko na vsako železniško postajo.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljivosti pri goveji živini, ovčah, konjih in prašičih. Bolna odrasla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagmeta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živin po Din 14 za 1 kg.

Lažne tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3,50 za 1 kg v vrečah po 55 kg.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9,50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolini, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.— Po pošti se razpošilja samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 65.— Poštnina posebej.

Atiavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi itd., je zopet došel in se dobi v zaklopnih po 50 gr Din 20, 100 gr Din 35, za ½ kg Din 45, ¾ kg Din 80.

Antiklor (salojidin) po Din 5,50 za 1 kg.

Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Cepilna smola v škatljah po 1/8 kg Din 8.—, po 1/4 kg Din 16.—.

Drevesne škropilnice za prevoz po Din 200.— za komad.

Eponit, vinski, po Din 65 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad.

Grozdni mlin ELA po Din 1030.

Gumijeve cevi za trtne škropilnice in za škropljenje zelenjadnih vrtov (za priklop k vodovodni cevi) po 5 Din za 1 meter (izredno znižana cena). Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Gumijeve vezi po Din 120 za 1 kg.

Gumijeve kroglice po 1 Din komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Julien“ sredstvo za čiščenje vina v zavitkih, ¼ kg Din 30.—, po ½ kg Din 50, 1 kg Din 100.—.

Karbokrimp, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v zaklopnih po 3¼ kg po Din 45.—. Opozorimo na spis v „Kmetovalcu“ 15. januarja 1926.

Kurtakol, bakren preparat, sredstvo proti peronospori po Din 6.— za 1 kg (1 do 1½ kg prahu na sto litrov vode, apna ni treba).

Lopate ošiljene po Din 18 za 1 kg.

Petrolinol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12,50 za kg v posodi kupca.

Rajija extra Majunga po 13 Din za 1 kg.

Ročni žveplalniki po Din 70.— komad.

Sadni mlini po Din 1500.—.

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavci pleskani po Din 200.—.

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad.

Stiskalnice za grozdje in sadje EPI po Din 3400.—.

Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatljah po 50 gramov za Din 12,50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.—.

Vinalkometer za določanje alkohola od trdke Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu.

Vinometri „Weinlaube“ od trdke Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli škatli.

Vrtnarsko orodje orig. trdke S. Kunde & sin. Okulirni noži, cepilni noži, škarje po tvorniških cenah.

Cepilni noži za okulacijo in kapulacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ št. 3) po Din 38,50, Din 58,75, Din 44,75, Din 36,25, Din 60,25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57,25, Din 67,75; vrtno in trtne škarje po Din 53,75.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 14 zobne po Din 13.—; 16 zobne po Din 15 za komad.

Gumijeve seski z premerom 20 mm po Din 30 komad.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—.

Kultivatorje (ročne) po 20 in 25 Din komad.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škropilnice po 10 l po 90 Din, lesene grabljice po 15 Din, klini za vrvice po 3.— Din. Na zalogi so zopet škropilnice „Flora“, ki stane Din 350.— za komad, lopate za štihanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—.

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem, dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcov, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—.

Ročno sejalice po Din 210.— komad.

Slamoreznice 10 col, reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.—.

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih želedecev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 50 gr Din 24, po 100 gr Din 46, 250 gr Din 110.—.

Sesalke za gnojnico (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 12 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambajazo vred. Po pošti se razpošilja le pločevinaste kante.

Trokarji za goved po Din 100.—.

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—.

Žitni čistilniki manjši z 7 sitami po 1400.— Din, večji z 10 sitami po Din 1600.—.

Brzoparilniki:

„Alfa“ brzoparilnike pocinjene za 50 l po Din 1180.—, za 65 l po Din 1300.—, za 80 l po Din 1560.—, za 120 l po Din 1900.—, za 200 l po Din 2620.—. Ti brzoparilniki so pripoznani najboljše in najnovejšega sistema ter priporočamo interesentom naj si te stroje ogledajo.

Posnemalniki:

Orig. „Alfa“ Laval Viola 60 l po Din 1580.—.

Orig. „Alfa“ Viola št. 4 po 100 l po Din 1950.—.

Pinje Alfa Separator št. 9 po 760 Din.

Na željo nekaterih mlekarn si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnike znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah: na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H:F za gospodinjstva Din 620.—.

na uro 100 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik K:1 Din 1700.—.

na uro 130 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik K:2 za kmetije 4-7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Posnemalnik „Titan“ od danske trdke „Aktieselskabet Titan“ København L za 150 l po Din 2500.—.

Uporabljajte za
pranje finih tkanin
terpentinovo
'Gazela' milo!

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 320 milijonov kron.

Najcenejše strešno kritje!

Združene opekarne d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

preje Vidic-Knez, tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini — takoj dobavno — najboljše, preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zareza, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko.

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba.

Arborin,

priznato sredstvo zoper sadne škodljivce, razkuževalna sredstva:

Saneolin

Sanitol

Sanoform nadalje: cepilno smolo, mazavo milo in slične izdelke proizvaja in razpošilja domača tvrdka:

CHEMOTECHNA

družba z o. z.

LJUBLJANA, Mestni trg šte. 10.

Najboljše dušičnato gnojilo
za vse zemlje in vse rastline je

Čilski soliter

ki se ga dobi pri

Kmetijski družbi v Ljubljani

Njegova poraba je preprosta, učinkovita in gotova. Vsebuje rastlinsko hranilo dušik, ki največkrat primanjkuje našim zemljam

Vsa potrebna pojasnila in tiskana navodila o pravilni porabi tega in drugih umetnih gnojil, o umnem obdelovanju zemlje podaja na pismena vprašanja **brezplačno.**

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra
Ljubljana, Gruberjevo nabrežje šte. 16.

TISKARNA

in litografski umetniški zavod

J. BLASNIKA

nasledniki

V LJUBLJANI, BREG 10-12

se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih in litograf. del, izvršujoč jih prvovrstno in po zmernih cenah.

Knjigotisk

Offsetisk

V zalogi ima
obratno zadržne tiskovine.

Iz založništva knjig priporoča naj-novejše knjige:

ROBINSON

z barvastimi slikami za mladino. Vezan Din 10 —, broširano Din 15 —.

REGINA

povest uboge služkinje, ki je postala imenitna gospa. — Broširano Din 5 —.

OBČINSKO DEJE

humoristična povest novorojenčka, ki je prehajal iz rok v roke in bil trikrat krščen. Cena Din 15 —.

ZELENI KADER

resnični medvojni doživljaji četašev iz bosenskih in dalmatinskih hribov. Vrlo zanimivo. Cena broš. Din 14 —. Pri naročilu posameznih izvodov je poslati denar naprej in 50 para za poštnino.

Priznana
najsolidnejša!
domača tvrdka
JOS. ROJINA
LJUBLJANA
Aleksandrova c. 3.

Velika zaloga vsakorastnega češkega in angleškega blaga in sukna. — Bogata izbira vseh vrst izgotovljenih oblek, raglanov, površnikov, dežnih plaščev etc. po izredno nizkih cenah.

LASTNI KROJAŠKI
ATELJE!

Solidne cene!
Točna postrežba!
Proti gotovemu jamstvu daje tudi na ugodna mes. odplačila

LJUBLJANSKA POSOJILNICA

r. z. z. o. z.

V LJUBLJANI, MESTNI TRG 6

obrestuje hranilne vloge
sledede:

brez odpovedi po 6%
na trimesečno odpoved po 8%
na šestmesečno odpoved po 10%

Posojila daje le proti popolni
varnosti na vknjižbe in poročstva.

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodarska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in Urania, šivalni stroji za rodbino in obel.

Vozna kolesa Styrja Dürkoop, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniki zastoj in franko.

Znano je da smo pristni „Thürpil“ pomaga. Svetujem vsakemu živinorejcu naj rabi proti grizi pri tletih le pristni „Thürpil“. Le na ta način se obvarujemo velikih izgub.

A. M. v B., knežji eken. nadzornik.

Ta že čez 30 let preizkušeni „Thürpil“ se ne pokvari, če se ga hrani na suhem prostoru. Vsaka pušica pravega „Thürpila“ nosi to znamko.

Morebitne potvorbe ali posnemanja naj se mi sporočijo, stroške radevolje povrnem.

„Thürpil“ se dobiva v lekarnah in pri živinozdravnikih. Če ni v zalogi, naročite iz tovarne: Cl. Lageman, Chem. Fabrik, Aachen (Nem. št. 1).

POZOR!

Nosilke, cement, štukador, betonsko in drugo železno, okovje, štedilnike, peči, mreže, za ograjo in drugi stavbeni material, kakor tudi vse vrste

poljedelskih strojev

dobite ceno in v veliki izbiri v trgovini železnine in zaloge poljedelskih strojev

Schneider & Verovšek

LJUBLJANA, Dunajska cesta 16

Točna poštežba! Ceniki na razpolago! Zmerne cene!

Telefon št. 16.

Poštni ček 17.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

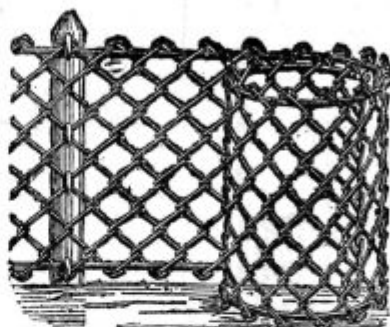
Stanje vloženega denarja nad 180 milijonov dinarjev.

(Gradska štedionica)

**LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA**

Stanje vloženega denarja nad 720 milijonov kren.

sprejem vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni dnevni v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in brsti tudi tekočega računa je v čje kot kjerkoli drugod, ker jamči z nje poleg lastnega hranilnišnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vpravi tega nalagajo sodi ča denar ne oletnih, župniški uradi cerkveni in občine občinski denar. Nosi rolaži v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojla po nizki obrestni meri na posessiva in menice.

Lične in cenene žične mreže

plečene s strojem iz najboljšie v ognju pocinkane žice za OGRAJE VRTOV IN DREVESNIC, vsakovrstne ŽIČNE TKANINE iz železne, pocinkane in medene žice za STROJE, MLINE IN OKNA, ELASTIČNE POSTELNE MREŽE iz galvanizirane žice na le-nem okvirju v različnih vel kostih, raznovrstna SITA RIŠETA in sa ne LESENE IZDELKE (suho robo) za bišao in kuhinjsko uporabo izdekuje in dobavlja po najnižjih dnevnih cenah.

EVGEN IVANC, Sodražica Slovenija

tovarna žičnih tkanin in pletenin, trgovina s sitarskim in lesnim blagom.

Zahtevajte ponudbe in ilustrirani cenik brezplačno!

Kmetovalci obiščite

pomladanski velesejem v Pragi

ki se vrši od 21. do 28. marca 1926.

Praga je središče trgovine in industrije v Srednji Evropi, kjer se redno vsako leto vršita po dva velika mednarodna velesejma. Na teh velesejmi razstavi povprečno po 2200 tovarn in trgovcev svoje izdelke, ki najdejo na tisoče odjemalcev po celem svetu.

Osobito znamenit je ta velesejem za kmetovalce, ker si tu lahko ogledajo in **nakupijo najcenejše in najboljše poljedelske stroje.**

Potovanje na velesejem v Pragi je omogočeno vsakomur vsled tega, ker je zvezano s tako ugodnimi olajšavami, da so stroški za polovico zmanjšani. Po čehoslovaških in jugoslovanskih železnica se vozite za polovično ceno (v osebnem ali brzem vlaku), na avstrijskih železnica pa se z vozovnico osebnega vlaka vozite v brzovlaku.

Posetniki velesejma v Pragi **ne potrebujejo čl. vizuma na potnih listih**, ako se izkažejo z velesejmsko legitimacijo in ako je ta opremljena z okroglim pečatom pristojnega čl. konzulata. Na podlagi take legitimacije lahko prestopijo posetniki Praškega velesejma čl. mejo na poti tja in nazaj in to v dobi od 11./III. do 7./IV. 1926.

Ako potrebujete natančnejša pojasnila

se lahko obrnete na: **Čehoslov. konzulat**, Ljubljana, Breg

ali na zastopnika: **Aloma Company**, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1 Mariborska tiskarna, Maribor

Tu dobite tudi legitimacije za obisk velesejma!